

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

mercredi

woensdag

15-09-2004

15-09-2004

Soir

Avond

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Excusés	1
DÉBAT SUR LE VIEILLISSEMENT DE LA SOCIÉTÉ	1
Le vieillissement de la société : les défis en matière d'emploi et de financement de la sécurité sociale et des pensions (1325/1-2)	1
<i>Reprise de la discussion</i>	1
<i>Orateurs: Maggie De Block, Zoé Genot, Hans Bonte, Hendrik Bogaert, Pierre Lano, François-Xavier de Donnea, Greet van Gool, Koen Bultinck, Annemie Turtelboom, Annelies Storms, Nahima Lanjri, Rudy Demotte, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique</i>	
Commission de la protection de la vie privée – Nomination des membres	39
Commission de Surveillance de la Caisse d'Amortissement – Désignation d'un membre	41
Prise en considération de propositions	42
Hommage aux victimes de Ghislenghien	42
<i>Orateurs: Herman De Croo, président, Rudy Demotte, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique</i>	
Eloge funèbre	43
<i>Orateurs: Herman De Croo, président., Rudy Demotte, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique</i>	
VOTES NOMINATIFS	44
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Filip De Man sur "le remaniement ministériel" (n° 381)	44
<i>Orateur: Filip De Man</i>	
Motions déposées en conclusion des interpellations de :	45
- M. Jean-Marc Nollet sur "le tragique accident survenu dans le zoning de Ghislenghien" (n° 383)	45
- M. Dirk Claes sur "la catastrophe de Ghislenghien" (n° 384)	45
- M. Francis Van den Eynde sur "l'explosion d'un gazoduc à Ghislenghien" (n° 385)	45
- M. Bruno Van Grootenbrulle sur "la catastrophe de Ghislenghien" (n° 395)	45
<i>Orateurs: Dirk Claes, Greta D'hondt, Carl Devlies, Liesbeth Van der Auwera</i>	
Constats et recommandations en ce qui concerne la problématique du vieillissement en Belgique (1325/2)	46
Adoption de l'agenda	47
ANNEXE	49

INHOUD

Berichten van verhindering	1
DEBAT OVER DE VERGRIJZING VAN DE SAMENLEVING	1
De vergrijzing van de samenleving : de uitdagingen inzake werkgelegenheid en financiering van de sociale zekerheid en de pensioenen (1325/1-2)	1
<i>Hervatting van de bespreking</i>	1
<i>Sprekers: Maggie De Block, Zoé Genot, Hans Bonte, Hendrik Bogaert, Pierre Lano, François-Xavier de Donnea, Greet van Gool, Koen Bultinck, Annemie Turtelboom, Annelies Storms, Nahima Lanjri, Rudy Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid</i>	
Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – Benoeming van de leden	39
Commissie van Toezicht van de Amortisatiekas – Aanwijzing van een lid	41
Inoverwegingneming van voorstellen	42
Hulde aan de slachtoffers van Gellingen	42
<i>Sprekers: Herman De Croo, voorzitter., Rudy Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid</i>	
Rouwhulde	43
<i>Sprekers: Herman De Croo, voorzitter, Rudy Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid</i>	
NAAMSTEMMINGEN	44
Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Filip De Man over "de herschikking van de regering" (nr. 381)	44
<i>Spreker: Filip De Man</i>	
Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van :	45
- de heer Jean-Marc Nollet over "het tragisch ongeval op het industrieterrein van Gellingen" (nr. 383)	45
- de heer Dirk Claes over "de ramp in Gellingen" (nr. 384)	45
- de heer Francis Van den Eynde over "de gasramp in Gellingen" (nr. 385)	45
- de heer Bruno Van Grootenbrulle over "de ramp in Gellingen" (nr. 395)	45
<i>Sprekers: Dirk Claes, Greta D'hondt, Carl Devlies, Liesbeth Van der Auwera</i>	
Vaststellingen en aanbevelingen inzake het vergrijzingsvraagstuk in België (1325/2)	46
Goedkeuring van de agenda	47
BIJLAGE	49

VOTES	49	STEMMINGEN	49
DETAIL DES VOTES NOMINATIFS	49	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	49
DECISIONS INTERNES	50	INTERNE BESLUITEN	50
PROPOSITIONS	50	VOORSTELLEN	50
PRISE EN CONSIDERATION	50	INOVERWEGINGNEMING	50

SEANCE PLENIERE**PLENUMVERGADERING**

du

van

MERCREDI 15 SEPTEMBRE 2004

WOENSDAG 15 SEPTEMBER 2004

Soir

Avond

La séance est ouverte à 18.14 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 18.14 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Bruno Tobback.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.
Een reeks mededelingen en besluiten moet ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Excusés**Berichten van verhindering**

Alisson De Clercq, Annemie Roppe, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Elio Di Rupo, Joëlle Milquet, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Luc Goutry, Conseil de l'Europe / Raad van Europa.

Débat sur le vieillissement de la société**Debat over de vergrijzing van de samenleving**

01 Le vieillissement de la société : les défis en matière d'emploi et de financement de la sécurité sociale et des pensions (1325/1-2)

01 De vergrijzing van de samenleving : de uitdagingen inzake werkgelegenheid en financiering van de sociale zekerheid en de pensioenen (1325/1-2)

Reprise de la discussion**Hervatting van de bespreking**

La discussion est reprise.
De bespreking is hervat.

01.01 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eigenlijk is de vergrijzing een luxeprobleem, een geschenk omdat we dankzij de vooruitgang en dankzij de welvaart zoveel jaren meer kunnen leven. Het is nodig nu een aantal maatregelen te nemen, opdat de kosten van de vergrijzing in de toekomst zouden kunnen worden gedragen.

01.01 **Maggie De Block** (VLD): Le problème du vieillissement constitue en réalité un problème de luxe. Grâce à l'augmentation de la prospérité, notre espérance de vie s'est considérablement allongée. Il s'agit à présent de prendre des mesures pour que les

Een Amerikaan – daar hebben ze ook de vergrijzing – Marc Holstein

noemt de vergrijzing de grootste verdienste van de 20ste eeuw. We hebben in één eeuw ons leven met ongeveer dertig jaar verlengd.

Ik zal in mijn betoog aandacht besteden aan de tewerkstelling van oudere werknemers – wij willen een aantal methoden aanreiken om onze activiteitsgraad op te krikken ten einde het economisch draagvlak te verhogen – en aan de inactiviteitsvallen en de wegwerking daarvan, zowel in het actieve leven als bij de pensionering. Ten slotte zal ik nog even ingaan op de financiële leefbaarheid van de gezondheidszorgen als voorbereiding op de vergrijzing.

Ik meen dat de hoorzittingen in het kader van de vergrijzing, alsook de vele studies duidelijk hebben gemaakt dat de vervroegde uittreding uit de arbeidsmarkt in ons land een probleem is. De gemiddelde Belg verlaat de arbeidsmarkt bij benadering rond 58 jaar. Slechts 34 procent van de Belgische loontrekkende mannen verlaat de arbeidsmarkt rechtstreeks. Tweederde komt dus meteen terecht in het programma van vervroegde pensionering, werkloosheid of invaliditeit. Dat kan men eigenlijk niet meer normaal noemen. De massale uittreding op de arbeidsmarkt via deze programma's maakt dat België ook slecht scoort en dat wij zowat een achtste van ons potentieel bruto binnenlands product verliezen. Dat is een aanzienlijk hoger cijfer dan in de Verenigde Staten of in de ons omringende landen, Duitsland of Frankrijk. De kosten voor vervroegde pensioneringen liggen een stuk hoger dan de maandelijkse vergoedingen, aangezien men daarin ook via de met werkdagen gelijkgestelde dagen voor ziekte, invaliditeit en pensionering de kosten op het vlak van de minderontvangsten inzake de sociale zekerheid moet doorrekenen.

De aanbeveling van de commissie voor de Vergrijzing wijst zeer terecht op de noodzaak om snel maatregelen te nemen om de werkzaamheidsgraad drastisch te verhogen. Ze heeft daarbij voorgesteld om te werken aan een aantal pull- en pushfactoren die maken dat het voor de werknemers en werkgevers interessant is om vervroegd uit te treden of werknemers vervroegd uit het arbeidsproces te stoten. Net zoals mijn collega Turtelboom onderstreept ik dat, wat wij ook doen om arbeid en tewerkstelling aantrekkelijk te maken en te houden, we in België evenzeer aandacht moeten hebben voor het aantrekkelijk maken van ons land voor bedrijven en investeerders. Wij mogen niet inboeten aan competitiviteit.

De VLD heeft een aantal praktische denkpistes ontwikkeld. Wij denken dat de mensen langer aan het werk zullen blijven als zij aan het werk kunnen blijven en zij zullen het ook willen.

Eerst en vooral gaat het om positieve maatregelen, die de mensen langer aan het werk moeten houden. Hoe gaan we dat doen?

De voorbije jaren is het besef gegroeid van levenslang leren: na de schoolbanken zijn bijscholing en vorming een must om te kunnen blijven functioneren op de arbeidsmarkt. Dat geldt voor alle werknemers, jong en oud. De bedrijven beseffen dat ook, maar zetten hun middelen eenzijdig in op de jongere werknemers. Bij de oudere werknemers wordt er blijkbaar gepast. Dat speelt deze groep juist parten op het ogenblik dat er ontslagen vallen en op de arbeidsmarkt

coûts liés au vieillissement restent supportables.

Il convient tout d'abord d'augmenter le taux d'activité. De nombreux travailleurs quittent le circuit du travail trop tôt. Le Belge ne travaille en moyenne que jusqu'à l'âge de 58 ans. Cela coûte à notre pays un huitième de son PIB. Selon la commission Vieillesse, il convient de prendre rapidement un certain nombre de mesures pour éliminer les formules qui rendent intéressants ces départs anticipés. Par ailleurs, il faut bien sûr également veiller à ce que notre pays demeure attrayant pour les investisseurs et ne souffre pas d'un handicap compétitif.

Le VLD propose une série de mesures pour inciter les gens à travailler plus longtemps. Il faut notamment encourager les travailleuses et les travailleurs, y compris les plus âgés d'entre eux, à apprendre pendant toute la durée de leur vie. En Flandre, une intervention sous la forme de chèques-formation est déjà prévue. Peut-être faudrait-il axer davantage cette mesure sur les travailleurs âgés. On pourrait aussi songer à un abaissement des cotisations sociales pendant la formation. Certes, il ne serait pas réaliste d'exiger une productivité plus grande des travailleurs âgés mais notre parti entend stimuler le "coaching" de ces travailleurs. Le gouvernement a déjà pris des mesures pour imposer des réglementations en matière "d'outplacement". Mais il n'est pas admissible que les moyens destinés à "l'outplacement" soient octroyés simplement comme prime de départ. Voilà pourquoi un contrôle accru constitue une nécessité, voilà pourquoi il faut prévoir des sanctions.

Il convient de faciliter l'insertion des personnes plus âgées par le biais du travail intérimaire. On pourrait constituer un pool de

naar een andere job moet worden gezocht.

Zowel bedrijf als werknemer hebben inzake vorming een verantwoordelijkheid te nemen. Het is de verantwoordelijkheid van de werknemer om bij te blijven in de algemene, nieuwe evoluties die zich in de maatschappij voordoen. De werkgever heeft de verantwoordelijkheid om zijn oudere werknemers bij te scholen in de arbeidsgebonden evolutie.

Er bestaat vandaag op Vlaams vlak al de mogelijkheid om een tegemoetkoming te genieten van de overheid via opleidingscheques. Misschien moeten de Gemeenschappen in het kader van de vergrijzing deze maatregel nog meer toespitsen op oudere werknemers.

Op federaal vlak stelt de VLD voor om de werkgevers te stimuleren hun oudere werknemers bij te scholen door een vermindering van sociale bijdragen toe te kennen tijdens de termijnen waarin deze werknemers opleiding volgen.

We mogen ook niet ontkennen dat wie ouder wordt, enigszins aan productiviteit inboet. Het is niet realistisch deze productiviteit te willen opkrikken. Daarom moeten we durven nadenken over een andere vorm van jobinvulling voor oudere werknemers. Daarbij denken we aan "jobcoaching", dat een voorbeeld is dat al in sommige bedrijven wordt toegepast. Het is misschien niet altijd evident, maar het is een denkpiste die het verdient beter te worden bestudeerd en wanneer mogelijk te worden toegepast.

Hoe krijgen we oudere werknemers die worden ontslagen, opnieuw aan het werk?

Vaak gebeurt het ontslag van oudere werknemers in het kader van een herstructurering. Dat is zo vandaag en dat zal ook morgen nog een realiteit zijn. De regering heeft eerder al maatregelen genomen om de arbeiders via outplacement werk te geven en heeft dus de werkgevers de plicht opgelegd om die mogelijkheid aan te bieden. Zij deed dat in de hoop dat werknemers die moesten afvloeien, met gepaste begeleiding elders makkelijker aan de slag zouden kunnen. De realiteit dwingt ons te zeggen dat vaak werkgevers én werknemers elkaar vinden om geen werk te moeten zoeken. De middelen die normaal aan outplacement moeten worden besteed, worden gewoon gegeven.

Op deze manier wordt volledig voorbijgegaan aan de bedoeling van de wetgever, namelijk de werknemer opnieuw integreren in de arbeidsmarkt. We moeten als beleidsvormers die ontwijkingsmogelijkheden uitschakelen. We moeten werk maken van meer controle en van het invoeren van een sanctiemechanisme voor wie bewust de regeling ontduikt.

Daarbij rijst de vraag of outplacement in geval van herstructurering per definitie moet worden beperkt tot de ouderen, zijnde de 45-plussers. Waarom wordt geen outplacement voorzien voor de hele groep die moet vertrekken in het kader van een herstructurering?

De inschakeling van oudere werknemers kan ook nog gebeuren via uitzendarbeid. Nu is dat moeilijk. De methodiek biedt mogelijkheden

travailleurs plus âgés disposant de compétences particulières dont les entreprises ont besoin, mais pour lesquelles elles ne peuvent pas toujours engager un travailleur à temps plein. Les lois sur le détachement et sur le travail intérimaire doivent être revues.

Les mentalités doivent par ailleurs changer. Il ressort de l'étude du professeur Elchardus qu'une grande partie des travailleurs qui quittent le marché du travail anticipativement ne font pas de sacrifice financier. Il convient de mettre fin à cette situation. Les personnes qui travaillent doivent en retirer un avantage accru.

Le VLD n'entend pas remettre en cause la réglementation appliquée aux personnes qui sont déjà à la préretraite aujourd'hui. Nous souhaitons toutefois rendre le retour dans le circuit du travail à la fois plus attrayant pour le travailleur et meilleur marché pour l'employeur.

voor zowel werknemers als werkgevers. Werkgevers kunnen op die manier een beroep doen op werknemers met een zeer specifieke vaardigheid, voor opdrachten van langere of kortere duur. Voor oudere werknemers heeft deze regeling het voordeel dat zij niet noodzakelijk nog fulltime aan de slag moeten. Er zou een poule kunnen worden gevormd van oudere werknemers die gespecialiseerd zijn in bepaalde vaardigheden waaraan bedrijven nood hebben, maar waarvoor zij niet altijd een voltijdse arbeidskracht kunnen aanwerven. Dat is volgens mij interessant voor de KMO's. Het betekent wel dat wij de wet op de detachering van de werknemers moeten herzien. Zo'n poule zou uiteraard ook kunnen worden opgericht door de uitzendarbeid, maar dan moeten wij ook de wet op de tijdelijke arbeid en uitzendarbeid herzien.

Mijn collega Turtelboom zal spreken over de noodzaak aan een mentaliteitswijziging, zodat niet iedereen vervroegd uit het arbeidsproces zou stappen. Er is echter meer gebleken. Uit de uiteenzetting door professor Elchardus is gebleken dat 47% van de mensen die vroeg gepensioneerd zijn, geen achteruitgang hebben ervaren in hun financiële situatie, omdat de overheid – wij allemaal dus – de meeste kosten voor de vervroegde uittredingsscenario's voor haar rekening neemt, en niet zij die vervroegd uittraden. Er kan alleen een mentaliteitswijziging komen als die ook wordt ondersteund door een wetgeving die meer voordelen oplevert voor de werkenden. Dat betekent dat er ook hier moet worden gesleuteld aan een aantal regelingen.

Ik kom tot de zure appel van de brugpensioenproblematiek. Aan wie vandaag op brugpensioen is, wordt niet geraakt. Voor de VLD geldt de regel dat afspraken worden nagekomen. Dit neemt niet weg dat wij een aantal maatregelen kunnen nemen die voor de huidige bruggepensioneerden interessant zijn, indien zij zouden willen opnieuw aan de slag gaan. Een behoud van rechten voor wie na zijn brugpensioen aan de slag gaat en opnieuw werkloos wordt, is een absolute must.

01.02 Zoé Genot (ECOLO): S'agit-il uniquement des prépensionnés ou aussi des prépensionnés "Canada Dry"?

01.02 Zoé Genot (ECOLO): Gaat het enkel om de bruggepensioneerden of ook om de bruggepensioneerden "canada dry"?

01.03 Maggie De Block (VLD): Het gaat om de bruggepensioneerden.

Daarnaast stelt de VLD voor om de maandelijkse premie van de vroegere werkgever voor de helft naar de bruggepensioneerde te laten gaan en voor de helft naar de nieuwe werkgever. Dat maakt de aanwerving goedkoper voor de nieuwe werkgever. Het is dus een incentive om zo iemand aan te nemen, zonder dat de bruggepensioneerde een bijkomend risico loopt op een eventuele nieuwe werkloosheid. Er moet daarvoor natuurlijk een flexibel arbeidsovereenkomstinstrumentarium komen om te voorkomen dat de werkgever zou geconfronteerd worden met torenhoge opzeggingstermijnen bij het eventueel alsnog uittraden van de werknemer.

Voor de toekomst willen wij dat het brugpensioenstelsel minder

01.03 Maggie De Block (VLD): Nous souhaitons que la prépension soit moins attrayante à l'avenir, tant pour les travailleurs que pour les employeurs. Nous voulons que le système soit maintenu, mais qu'il devienne l'exception plutôt que la règle. Ceci ne peut toutefois déboucher sur une augmentation des dépenses pour l'assurance chômage ou maladie. Les employeurs ont trop souvent recours à la prépension pour se "débarasser" des travailleurs plus âgés qui entraînent un coût plus élevé et

aantrekkelijk gemaakt wordt, zowel voor de werkgever als voor de werknemer. De VLD wil het stelsel behouden, maar het moet veeleer de uitzondering worden en niet de regel en het mag alleen nog worden gebruikt in geval van herstructureringen en in welomschreven gevallen van fysiek zware beroepen en nacht- en dagploegenarbeid.

Daarbij moet er natuurlijk over gewaakt worden dat we niet vervallen in het stelsel van de communicerende vaten. Dit betekent dat de strengere reglementering er niet toe mag leiden dat meer mensen in de werkloosheid terechtkomen of in de ziekte- en invaliditeitsverzekering. De brugpensioenregeling wordt door de werkgevers al te vaak gebruikt om zich op een goedkope manier te ontdoen van dure, meestal oudere werknemers en in de plaats daarvan jongere en goedkopere werkkrachten aan te nemen. Om dat te vermijden moet het stelsel voor de werkgevers een beetje duurder worden. Tegelijkertijd moet tewerkstelling van oudere werknemers goedkoper worden voor de werkgever.

Wij pleiten reeds een tijdje om de socialelastenverlaging die nu geldt voor de 57-plussers, in een eerste fase uit breiden tot alle werknemers ouder dan 55 jaar en geleidelijk tot alle 50-plussers. De groep van werknemers die in aanmerking komt voor brugpensioen, kan ook worden beperkt door een aantal ingrepen, zoals de geleidelijke verhoging van de leeftijd voor brugpensioen, het verhogen van de anciënniteitsvoorwaarden en het aantal jaren dat de betrokkene bij zijn laatste werkgever heeft gewerkt.

Er moet een logica komen in de pensioenwetgeving. De logica die volgens ons moet worden gevolgd, is dat wie langer werkt, een hoger pensioen geniet. Spijtig genoeg is dat nu niet zo. Het stelsel van gelijkgestelde dagen, dat zijn verdiensten heeft, en het waarborgen van een degelijk pensioen aan wie minder geluk heeft gehad speelt daarin een rol. We moeten de eerlijkheid hebben om te streven naar een rechtvaardig stelsel waarbij een gewerkt jaar meer pensioen oplevert dan een jaar waarin men, om welke reden dan ook, niet gewerkt heeft, waarbij wie langer werkt, meer pensioen heeft dan wie vroeger uittreedt, waarbij wie niet gewerkt heeft een lager pensioen heeft dan wie wel gewerkt heeft. De link tussen de bijdrage en het uiteindelijke pensioen moet volgens ons opnieuw worden versterkt. Daarbij kunnen bijkomende incentives worden gegeven om langer aan de slag te blijven. Daarom spreken wij over een pensioenbonus voor wie blijft werken na 60 jaar. Ook een verhoogde fiscale aftrekbaarheid van het aanvullend pensioen kan mensen motiveren om langer door te gaan.

De VLD heeft dus de ambitie om meer mensen aan het werk te krijgen en daardoor de tewerkstelling op te drijven.

Wij vragen ook aandacht voor een aantal inactiviteitsvallen waarop wij ook in de vorige regering hebben gewezen en waarvoor het werk nog niet af is. Daarbij wil ik kort verwijzen naar de mensen die een laag inkomen uit arbeid hebben en voor wie het soms onaantrekkelijk is om weer aan de slag te gaan omdat zij daarbij hun bijzonder gunstig fiscaal regime verliezen maar ook hun WIGW-statuuut, enzovoort. Al deze voordelen maken dat het voor hen soms interessanter is om niet meer te gaan werken dan wel te gaan werken.

Wij denken ook aan de mensen voor wie het door de

engager des travailleurs plus jeunes, dont le coût est moins important. C'est pourquoi il est nécessaire que le coût de la prépension soit plus élevé et que les travailleurs plus âgés entraînent un coût moins élevé.

La logique de la législation relative aux pensions devrait être la suivante: la personne qui travaille plus longtemps perçoit également une pension plus élevée. Un incitant éventuel serait d'accorder un bonus aux travailleurs âgés de plus de 60 ans.

Par ailleurs, les pièges à l'emploi qui subsistent doivent être éliminés. A cet égard, je songe à ceux qui ne peuvent espérer qu'un emploi générant un revenu dont l'écart par rapport à une allocation serait trop faible, aux limitations en matière de cumul ou aux personnes handicapées.

La position du VLD en ce qui concerne les revenus complémentaires obtenus par les bénéficiaires d'une pension de retraite ou de survie est connue: il ne saurait être question d'une sanction. Les chômeurs aussi représentent encore un potentiel important. La mesure tendant à vérifier leur volonté de réintégrer le marché du travail constituait un pas dans la bonne direction et de telles mesures doivent être renforcées.

Aujourd'hui, le débat sur le vieillissement porte en grande partie sur l'activité de la population, dans la mesure où des compétences importantes, notamment en matière de soins, ressortissent aux Communautés.

A l'occasion des auditions, de nombreuses questions ont été posées à propos de l'équité des différents systèmes de pension. La comparaison doit être effectuée entre les cotisations et les allocations afférentes aux différents régimes qui doivent être

cumulbeperkingen nu vaak onmogelijk wordt gemaakt om te werken als ze willen werken. Ik denk aan de problematiek van de partners van uitkeringsgerechtigden die tijdelijk of een kleine deeltijdse baan zouden willen en die nu vaak hun toevlucht moeten zoeken in het zwarte circuit. Hier ligt een belangrijk arbeidspotentieel voor jobs die kunnen worden gecreëerd in de dienstenchequeregeling.

Wij herinneren ook aan een groep waarover wij in de commissie voor de Sociale Zaken vaak discussiëren, namelijk de personen met een handicap die hun inkomensvervangende tegemoetkoming zien dalen indien zij inkomsten uit arbeid genieten. Wij houden hier aan een inkomenstoets maar het stimuleert hen niet om te gaan werken als zij daaruit geen extra inkomen verwerven. We moeten dus naar een rechtvaardiger systeem kunnen evolueren dat de mensen met beperkte arbeidskracht toch toelaat vooruitgang te boeken. Ook voor hen moet het principe gelden dat werken moet lonen.

Het standpunt van de VLD inzake bijverdienen voor gepensioneerden en genietters van overlevingspensioenen met kinderen ten laste is gekend. Wij denken dat wie wil werken ook geen sanctie moet krijgen en meer inkomen moet kunnen genereren.

Tenslotte zit er een enorm potentieel aan arbeidskrachten onder de werklozen. Wij hebben vorig jaar een stap gezet in de toetsing van de arbeidsbereidheid van de werklozen tot 50 jaar maar wij menen dat dit kan worden uitgebreid. Een aanscherping van de werkbereidheid is noodzakelijk, gelet op de krapte op de arbeidsmarkt die zich over 10 tot 15 jaar door de vergrijzing zal voordoen. Het is spijtig dat de minister van Werk hier niet meer is maar ik heb begrepen dat zij volgende week een aantal van haar beleidsplannen kenbaar zal maken.

Collega's, het debat van de vergrijzing is grotendeels uitgedraaid op een debat van wie actief is of wie nog actief zou kunnen zijn. Dat heeft wellicht te maken met het feit dat inzake zorg voor ouderen, collega Vandeuren heeft daarnaar verwezen, belangrijke bevoegdheden werden overgeheveld naar de Gemeenschappen en Gewesten. Wij konden over deze problematiek dan ook geen sprekers uitnodigen in de commissie. Wij denken dat de besprekingen in de Senaat hieraan meer aandacht kunnen besteden.

In het algemeen wil ik nog toevoegen dat tijdens de hoorzittingen zeer vaak de vraag naar rechtvaardigheid van de verschillen in de diverse pensioenstelsels werd geformuleerd. Wij denken dat het nuttig zou zijn om de verschillende stelsels van werknemers, zelfstandigen en ambtenaren naast elkaar te leggen en een afweging te maken van wat deze mensen verdienen tijdens hun actieve leven, wat ze bijdragen en wat ze als pensioen ontvangen. Dit zou ons moeten toelaten om in de toekomst te komen tot een meer rechtvaardig systeem.

Het zal ons misschien toelaten om deze stelsels naar elkaar te laten toe groeien in plaats van ze van elkaar weg te drijven. Bijzondere aandacht ging in de commissie ook – en het kwam ook al in de vorige legislatuur ter sprake – naar de groep contractuelen in overheidsdienst. Dit is een groep die snel toeneemt. Zij zijn eigenlijk – mevrouw D'hondt heeft er ook al over gesproken – een groeiende groep ten opzichte van een dalend aantal ambtenaren. Voor hen

davantage harmonisés.

Les contractuels, de plus en plus nombreux dans le secteur public, n'ont pas la possibilité de se constituer une pension complémentaire et auront ultérieurement de mauvaises surprises. Les autorités doivent apporter une solution à ce problème.

Il s'avère très difficile de maîtriser les dépenses en matière de santé. Alors même que l'augmentation admise se monte aujourd'hui à pas moins de 4,5 pour cent, le budget dérape. Il est absolument indispensable à nos yeux de mieux maîtriser les dépenses. Pour cela, les décisions politiques doivent reposer davantage sur des analyses des coûts et des avantages; il faut veiller à ce que chaque intervention se fasse au niveau le plus adéquat et faire prendre conscience principalement aux hôpitaux et aux patients de leurs responsabilités. Le patient doit être éduqué. Nous sommes opposés au "shopping" médical et à la surconsommation.

Par ailleurs, nous devons également réfléchir à un deuxième pilier dans l'assurance maladie, lequel n'aboutira nullement à un système dual mais générera une valeur ajoutée et déchargera le budget de l'assurance-maladie régulière. Ce deuxième pilier existe du reste déjà dans la pratique.

wordt er op dit ogenblik geen mogelijkheid tot aanvullend pensioen opgebouwd, wat ertoe leidt dat zij wellicht uit de boot zullen vallen tijdens de jaren waarin zij hun pensioen gaan opnemen en voor nare verrassingen zullen komen te staan. Wij vragen dat de overheid in deze – want zij is in deze de werkgever van die contractuelen – haar verantwoordelijkheid opneemt en wij vragen dat aan de nieuwe minister van Pensioenen die met zijn ervaring uit de andere assemblees, daaraan wellicht een mouw zal kunnen passen.

De tweede sociale zekerheidssector waarop de vergrijzing budgettair zal wegen is die van minister Demotte, met name de gezondheidszorg. De gezondheidszorg is al een zorgenkindje geweest omdat de uitgaven bijzonder moeilijk onder controle zijn te houden. Zelfs vandaag, met een groeinorm van 4,5%, op een ogenblik waarop de vergrijzing haar hoogtepunt nog niet heeft bereikt, hebben wij al problemen om de uitgaven onder controle te houden. Wij menen dat het belangrijk is dat we vandaag werken aan het onder controle brengen van de uitgaven met het oog op de uitdagingen die ons de komende jaren nog te wachten staan. Een vergrijzende samenleving brengt immers meer medische kwalen en kosten mee. De aanbevelingen van de experts laten er geen twijfel over bestaan. We moeten de uitgavengroei beheersen en we moeten behoedzaam zijn voor de gevolgen daarvan, voor de toegang tot de zorg en de tenlasteneming van de medische uitgaven.

Aan de vooravond van de opmaak van het budget voor 2005 moet de beheersing van de uitgaven onze belangrijkste bekommernis zijn. Onze principes zijn gekend. Wij willen meer politieke beslissingen op basis van objectieve gegevens, kosten-batenanalyses in de gezondheidszorg en echelonnering waarbij de eerste lijn wordt versterkt, een echelonnering tussen de ziekenhuizen, de financiering van ingrepen en onderzoeken op het niveau waar dat het best kan gebeuren, dit alles gelet op de stand van de wetenschappen. Dit zal de gezondheidsverstrekkers ertoe aanzetten om de prestaties op het juiste niveau te laten gebeuren. Wij vragen ook bijzondere aandacht voor de responsabilisering, zowel van de gezondheidsverstrekkers als van de patiënten.

Ik rond af, mijnheer de voorzitter, want ik merk dat het rood lichtje brandt. Wij hebben tijdens de vorige legislatuur reeds gewerkt aan de responsabilisering van de zorgverstrekker, maar iets minder aan die van de ziekenhuizen en volgens mij helemaal niet aan de responsabilisering van de patiënt. Wij zijn tegen medical shopping, wij zijn tegen overconsumptie. Wij zijn ons er wel van bewust dat de mensen hier verwend zijn door de goede kwaliteit en de goede toegankelijkheid van onze gezondheidszorgen. Wij willen dat ook zo houden, maar er moet toch enige opvoeding aan de dag gelegd worden.

Er wachten ons dus nog belangrijke uitdagingen in het Parlement.

Wij vragen ook om eventueel toch na te denken over de rol van een tweede pijler in de aanvullende ziekteverzekering. Wij willen daarmee zeker geen duaal systeem scheppen. Ik versta niet waarom onze collega's daarvan zo'n schrik hebben. Wij denken dat dat juist een meerwaarde zou kunnen bieden en dat er juist een budget zou kunnen vrijkomen. Het is eigenlijk toch al te gek dat wij ons hoofd nog in het zand steken als echte struisvogels en te zeggen dat er geen

tweede pijler mag komen in de gezondheidszorg, terwijl die eigenlijk al bestaat. Er zijn tal van voorbeelden van. Dat is ook ter sprake gekomen in de commissie voor de sociale zaken naar aanleiding van het voorstel van mevrouw Creyf om de regelgeving daaromtrent te ontwikkelen. Dat is ook tot uiting gekomen bij de onderhandelingen rond het sociaal akkoord van de zorgsector, waarbij de sector zelf om een tweede pijler gevraagd heeft. Aan wie is het dan om te zeggen dat er geen tweede pijler mag komen? Wij willen helemaal geen dual systeem, wij willen dat er een voor iedereen toegankelijke tweede pijler ontwikkeld wordt. Wij denken dat dat het huidige budget zou kunnen verlichten en veel bijkomende werkgelegenheid zou kunnen scheppen.

01.04 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mevrouw De Block, wij hebben inderdaad veel gesproken over de ontwikkelingen van de tweede pijler in de gezondheidszorg, zoals de hospitalisatieverzekeringen en alles wat zo'n beetje valt onder de noemer van de onzichtbare sociale zekerheid.

Wat de gezondheidszorg betreft, hebben heel wat experts ons erop gewezen dat er twee grote gevaren bestaan in verband met die tweede pijler.

Een eerste gevaar is dat de tweede pijler kostenverhogend zou werken op het gezondheidsstelsel. Om dat te illustreren: iedereen kent het fenomeen dat, wanneer men zich aanmeldt aan een ziekenhuisbalie, de eerste vraag luidt of men een hospitalisatieverzekering heeft. Is het antwoord ja, dan wordt het voorschrijfgedrag dikwijls totaal anders – dat werd geregistreerd en ook geanalyseerd – dan wanneer men geen hospitalisatieverzekering heeft. De kosten van het wettelijk systeem worden daarmee dus opgedreven.

Het tweede element, waarnaar ik ook heb verwezen in mijn uiteenzetting, is dat we in de praktijk vandaag een zeer scherpe risicoselectie zien bij bepaalde polissen. Mensen met een ziektegeschiedenis, mensen met een aantal risicopatronen of 50-plussers worden geweerd of moeten een veel hogere bijdrage betalen, enzovoort.

Dat voegt zich natuurlijk bij de complete ondoorzichtigheid. Dat is misschien het voornaamste punt: wij weten niet wat er zich allemaal in de praktijk op dat vlak voordoet.

Alles op een rijtje zettend, heb ik er toch problemen mee als u verklaart dat wij middelen moeten investeren in die tweede pijler en dat wij dat moeten stimuleren. Ik denk dat onze eerste opdracht erin bestaat orde op zaken te stellen. Wij moeten eerst goed bekijken hoe de praktijk werkt en, wat mij betreft, die ongelijkheden en die risicoselecties eruit halen. In elk geval moeten wij ervoor zorgen dat het geen kostenverhogend effect heeft op de ziekteverzekering, want anders zal die 4,5% nooit onder controle geraken.

01.05 Maggie De Block (VLD): Mijnheer Bonte, u hebt gelijk wanneer u zegt dat dit een kosteninducerend systeem is. Dat is vandaag echter de realiteit. Ik ben hier maar sinds 1999. Het eerste dat ik uw partijgenoot echter hoorde zeggen, was dat men orde op zaken zou stellen. Vijf jaar later stel ik vast dat er nog geen orde op

01.04 Hans Bonte (sp.a-spirit): Il a été abondamment question de ce deuxième pilier lors des discussions. Les experts sont nombreux à estimer qu'une assurance complémentaire engendrerait une hausse des coûts et que l'on peut parler d'une sélection très sévère des risques. Les pratiques actuelles sont très opaques. Notre première tâche doit dès lors consister à régulariser la situation actuelle.

01.05 Maggie De Block (VLD): Il est exact qu'actuellement, une assurance-hospitalisation peut avoir pour effet de faire augmenter les frais. Voilà cinq ans qu'on dit

zaken werd gesteld, dat het budget exponentieel is gestegen en dat er nog meer overschrijdingen zijn. Ik weet dus niet waarover u het hebt. Dat is wat ik bedoel wanneer we het over struisvogels hebben.

Ten tweede, hoe komt het dat er risicoselecties en onduidelijke polissen zijn? Hoe komt het dat mensen die denken dat zij goed verzekerd zijn, als puntje bij paaltje komt toch hier en daar toch een clausule lezen in kleine lettertjes? Dat komt omdat er geen regelgeving is. Dat is precies hetgeen wij hebben besproken in de commissie. U weet dat zelf ook. U was, tot ons aller verbazing, immers met zes leden van uw fractie aanwezig in de commissie om te zeggen er geen regelgeving is, dat er een moet komen en dat er dan geen risicoselectie zal zijn en het voor iedereen toegankelijk zal zijn. Dat hebben wij immers toch zo afgesproken met de tweede pensioenpijler. Daar kon men het ook hebben over een selectie en een beperking van het aantal risico's enzovoort. Daarover werd toen goed onderhandeld. Ik snap niet waarom we die oefening hiervoor niet opnieuw kunnen doen.

01.06 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mevrouw De Block, wanneer ik u hoor zeggen dat er eerst een regelgeving en doorzicht moet komen in de polissen en dat men dan een debat moet voeren over het veralgemenen, volg ik u al voor een groot stuk. Ik denk echter dat vooraan op de agenda moet staan het regelen, het ordenen en ervoor zorgen dat er geen dualisering wordt gecreëerd of wordt voortgezet en dat er daardoor geen budgettaire ontsporingen worden geïnduceerd zoals vandaag het geval is. Als u bereid bent daaromtrent samen met ons orde op zaken te zetten, dan verheugt mij dat ten zeerste.

Een tweede zaak die ik hieraan wil toevoegen, is dat men volgens mij toch een onderscheid moet maken tussen enerzijds, aanvullende pensioenen en, anderzijds, aanvullende gezondheidszorgen. Ik denk dat er daar een essentieel verschil is omdat het risico, de kennis van de consument enzovoort verschillend is. Ik denk dat men veel te gemakkelijk het aanvullend gezondheidsdossier vergelijkt met het aanvullend pensioendossier. Ik denk dat we daarover best nog twee, drie en misschien zelfs vijf keer grondig nadenken alvorens hetzelfde te doen als minister Vandenbroucke heeft gedaan met de democratisering van de aanvullende pijler in de pensioenen.

01.07 Maggie De Block (VLD): Mijnheer Bonte, om op uw eerste opmerking te antwoorden, ik denk dat als wij nog veel gesprekken voeren, ons doel nog meer gemeenschappelijk zal zijn dan we ooit hadden gedacht.

Wat betreft uw tweede opmerking, ik heb gewoon gezegd dat we dezelfde oefening moeten maken. Ik zeg niet dat de modaliteiten hetzelfde zijn en ik zeg zeker niet dat het even gemakkelijk of moeilijk zal zijn. Ik vind echter dat we tenminste de politieke moed moeten hebben om die oefening te maken en tegelijk erover te waken dat het budget goed wordt besteed.

Collega's, er wachten ons nog belangrijke uitdagingen in dit Parlement. De hoorzittingen en aanbevelingen van de experts hebben duidelijk de vinger op een aantal wonden gelegd.

Ik hoop dat iemand van de in dit halfroond aanwezige of afwezige

qu'il faut régler la question. Les pratiques actuelles résultent d'un manque de réglementation. Comme pour les pensions complémentaires, une réglementation appropriée résoudra ces problèmes.

01.06 Hans Bonte (sp.a-spirit): Si Mme De Block est disposée à contribuer à la mise en place d'une meilleure réglementation, je suis d'accord avec elle.

Il faut établir une distinction entre l'assurance-maladie complémentaire et la pension complémentaire parce qu'elles diffèrent sensiblement en ce qui concerne le risque et la connaissance du consommateur.

01.07 Maggie De Block (VLD): Ce sont en effet deux choses différentes mais nous devons néanmoins avoir le courage de faire l'exercice. Je parle ici d'un même exercice, pas de modalités identiques.

Des problèmes se posent manifestement à l'heure actuelle. J'espère que quelqu'un aura enfin le courage d'intervenir. Aux grands maux les grands remèdes.

L'inventaire est disponible. La balle est à présent dans le camp du gouvernement.

ministers de moed zal durven opbrengen om het mes in de wonde te zetten. Er is een oud gezegde dat nog steeds van kracht is, met name dat zachte heemeesters stinkende wonden maken. De VLD zal deze aanbevelingen graag goedkeuren, omdat zij toch een aantal principes verwoorden waarvoor wij al lang pleiten, zoals de verhoging van de activiteitsgraad, de beheersing van de uitgaven in de sociale zekerheid, het terugschroeven van de overheidsschuld en het voeren van een strak begrotingsbeleid.

Dames en heren van de regering, de inventaris is gemaakt. Nu is het aan u!

01.08 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, nu de federale regering de overlevingskansen heeft van een eendagsvlieg om tien uur 's avonds, wil ik er nog snel van profiteren om aan de kaak te stellen wat jullie hebben gedaan op het vlak van de pensioenen, wat een potje jullie ook daarvan hebben gemaakt. Ik zal in de komende vijf minuten brandhout maken van de hypothese die de regering Verhofstadt aanneemt om het pensioendossier in te schatten. Om de VLD-fractie te verblijden, zal ik dat snel en efficiënt doen, ook al op aanvraag van de Kamervoorzitter.

Wanneer ik brandhout maak van de hypothese die de regering Verhofstadt naar voor brengt op het vlak van de pensioenen en de vergrijzingsproblematiek, is dat niet om mij te doen gelden of omdat ik het leuk vind, maar omwille van een sociale reden. Het verkeerdelijk inschatten van de reële kost van de vergrijzing zal in de toekomst sociale drama's veroorzaken, als daar niet snel iets aan gebeurt. Ik neem aan dat men in dergelijke problematiek eerst probeert in te schatten hoe groot het probleem is, daarna een actieplan opstelt en tot slot een politieke consensus zoekt over dat actieplan. Indien de inschatting van het probleem zelf al volledig fout is, dan komt men er natuurlijk niet, ondanks een goed actieplan of een politieke consensus. Dat heeft dan bijzonder grote sociale gevolgen.

De vraag is wat wij moeten geloven om de globale of finale stelling van de regering Verhofstadt op het vlak van de vergrijzing te volgen? In de commissie werd medegedeeld dat dit 3,4% van het bruto binnenlands product zal kosten. Mogen wij dat geloven? Welke zijn de onderliggende hypothesen van een dergelijke mededeling? Dat is volgens mij de kern van het debat. Als wij daar fundamenteel fout zitten – het gaat niet over een klein beetje meer of minder – dan heeft het geen zin meer om de rest nog te bespreken.

Dit fundamenteel werk moet goed worden verricht, net als in een bedrijf. Stel u eens voor, mijnheer Lano, dat in het businessplan van een bedrijf van bij de aanvang al hypothesen worden gedaan die achteraf volledig fout blijken te zijn. De eerste kritische analyse moet daar gebeuren.

Wat wil men eigenlijk dat wij geloven? Men wil dat wij geloven dat de werkloosheidsgraad de komende jaren van 14,3% over het ganse land zal dalen naar 7,5%. Dat wil de commissie en de regering-Verhofstadt ons doen geloven. Daar moeten wij even goed over nadenken. Wij moeten ook eens kijken naar de regionale spreiding van de werkloosheid op dit ogenblik. Er zijn in Vlaanderen heel veel kantons en arrondissementen waar bijzonder weinig werkloosheid is: 5%, 6%, 3%, 2%. Er zijn heel veel kantons waar alleen een soort

01.08 Hendrik Bogaert (CD&V): A présent que les chances de survie du gouvernement fédéral se réduisent, je me propose de balayer les hypothèses du gouvernement Verhofstadt en matière de pension. Ma motivation est sociale: une mauvaise évaluation des coûts du vieillissement entraînera des drames sociaux. Aucun bon plan d'action ne peut être mis en oeuvre sans une évaluation correcte.

La commission Vieillessement évalue les coûts du vieillissement à 3,4 pour cent du PIB. Est-ce crédible? On veut nous faire croire que le taux de chômage baissera de 14,3 pour cent à 7,5 pour cent. Actuellement déjà, des cantons voire des arrondissements flamands affichent un taux de chômage très bas qui ne diminuera plus guère. Le taux de chômage devra donc être réduit d'un tiers dans certains arrondissements wallons. Le rythme de croissance des soins de santé passerait de 4,5 à 2,5 pour cent et le budget de l'enseignement serait revu à la baisse. Si la commission se fondait sur des hypothèses réalistes, le coût réel du vieillissement se monterait à 6,9 pour cent du PIB.

frictiewerkloosheid is. Daar zal de werkloosheid dus al niet zakken, aangezien er bijna geen is. Het zal dus allemaal moeten komen van de arrondissementen alwaar op dit ogenblik veel werkloosheid is. De hypothetische berekeningen van de Vergrijzingscommissie en van de regering-Verhofstadt komen erop neer dat de globale werkloosheidsgraad wordt gehalveerd – wat eigenlijk al een belachelijke veronderstelling is – en dat betekent bovendien dat de werkloosheid in heel wat arrondissementen tot een derde zal teruglopen: in veel Waalse arrondissementen zal de werkloosheid bijgevolg van 15% tot 5% moeten dalen en van 18% tot 6%. Dat is een hypothese waarvan de Vergrijzingscommissie uitgaat.

Een ander voorbeeld, met betrekking tot de gezondheidszorg, kwam reeds aan bod in de uitstekende toelichtingen van mevrouw D'Hondt en de heer Vandeuren. De commissie neemt aan dat het groeiritme van de gezondheidszorg zakt van 4,5% tot 2,5% over de jaren heen. Een van de grote drijvers van het budget van de gezondheidszorg is de technologische vooruitgang. Precies daardoor wordt meer en meer mogelijk en gelukkig maar. Meer en meer mensen maken gebruik van de betere technologie. Wij veronderstellen nu dat het reële groeiritme zomaar, zonder iets te doen, zakt van 4,5 naar 2,5%. De vraag is wat de impact is op het totale probleem. Laten wij hierbij uitgaan van een normale hypothese. Stel dat de werkloosheidsgraad niet wordt gehalveerd, maar dat zakt en dat 20% van het globale tewerkstellingsprobleem in België zou worden opgelost. Laten wij veronderstellen dat het budget voor de gezondheidszorg niet uit de hand loopt zoals vandaag, maar dat het niveau van 4,5% aanhoudt gedurende de komende jaren.

Op zichzelf lijkt me dat reeds een uitdaging.

Hoe groot is het vergrijzingsprobleem als we uitgaan van normale hypothesen in plaats van de ongelooflijk roekeloze hypothesen van het voorliggend model? Laten we ervan uitgaan dat het budget voor onderwijs niet verlaagd wordt – een van de hypothesen van de vergrijzingscommissie – maar stabiel blijft, eens te meer een uitdaging.

Indien we uitgaan van normale hypothesen en de drie factoren optelt, krijgt gezondheidszorg 3,2% extra van het bbp en de werkloosheidsgraad minstens 0,3% extra van het bbp. Op die manier is het probleem van de vergrijzing niet 3,4% van het bbp maar minstens 6,9%. Dat is het dubbele van de inschatting waarop alles nu gebaseerd wordt.

01.09 Hans Bonte (sp.a-spirit): Mijnheer Bogaert, u hebt aangekondigd van een en ander brandhout te maken. Welnu, ik blijf wat dat betreft op mijn honger. Ik heb er nog niks van gemerkt en vermoed dat ik geen brandhout zal zien.

Waarom niet? U levert geen kritiek op de uitgangspunten van de regering, maar op de hypothese van 3,4%. De 3,4% van het bnp als extra kosten is een cijfer dat de Hoge Raad van Financiën heeft berekend en door de studiegcommissie voor de vergrijzing werd overgenomen en gebaseerd is op een aantal hypothesen. Dat kan niet anders in dergelijke oefeningen. Over die hypothesen werd bijzonder lang gediscussieerd in de commissie die zich over het vergrijzingvraagstuk gebogen heeft. U hebt van die commissie geen

01.09 Hans Bonte (sp.a-spirit): M. Bogaert avait annoncé qu'il remettrait en cause l'hypothèse formulée par le gouvernement. Or, il ne critique pas cette hypothèse, mais il s'attaque aux chiffres avancés par le Conseil supérieur des finances après une étude approfondie. La commission d'étude Vieillessement a repris ces chiffres, parce qu'ils correspondent à la meilleure hypothèse possible. Modifier les

deel uitgemaakt. U had wellicht iets anders te doen. De commissie heeft bijzonder veel aandacht geschonken aan de hypothesen waarop de Hoge Raad van Financiën zich gebaseerd heeft.

We kunnen een spelletje spelen – meer is het immers niet - en de hypothesen wijzigen waardoor een ander resultaat wordt bereikt. Dat bent u aan het doen!

Na evaluatie van al de debatten heeft de parlementaire commissie geoordeeld dat die raming wellicht de meest accurate is die kan gemaakt worden inzake de toekomstige factuur van de vergrijzing. Die raming werd unaniem goedgekeurd.

Men kan schieten op de Hoge Raad van Financiën en de studiegcommissie voor de vergrijzing waarvan u beweert dat het allemaal dommeriken zijn, omdat ze de verkeerde hypothesen hebben gebruikt.

U stelt dat een werkloosheidsgraad van meer dan 7% nooit kan worden verwezenlijkt. Na analyse in de vergrijzingscommissie weten we dat over tien jaar ons land met een structurele arbeidskrapte zal te kampen hebben, zeker in een aantal segmenten.

Als men dan de oefening maakt per arrondissement – in een bepaald arrondissement zit men op zoveel procent, in een ander zit men al aan dat percentage en zal men dit nooit kunnen halveren – dan is dit een analyse die goed is voor wiskundigen, maar eigenlijk geen enkele realiteitszin heeft, in die zin dat mensen bewegen. Niet elke Vilvoordenaar werkt in Vilvoorde, niet elke Kortrijkenaar werkt in Kortrijk, enzovoort. Wij moeten precies meer mobiliteit organiseren op onze arbeidsmarkt. Als er arbeidsreserves zijn, dan moeten ze ingezet worden op plaatsen waar er arbeidstekorten zijn, enzovoort. Dat is wat er moet gebeuren en dat doet mij zeggen dat er een grotere mobiliteit moet zijn. De druk op de arbeidsmarkt zal er wel toe leiden dat men in een aantal arrondissementen, ook in Wallonië, in 2008-2009 een terugval zal zien van de werkloosheid met eenderde. Dat is wat wij moeten doen.

Hetzelfde kan ik zeggen over uw hypothese in verband met gezondheidszorg. Het is inderdaad zo dat het een moeilijke oefening zal zijn om die responsabilisering door te voeren, maar het is evengoed mogelijk, en ik pleit ervoor, dat wij veel meer werken aan de levenswijze van mensen, zoals het stoppen met roken – de minister heeft daarvoor een aantal goede initiatieven genomen – het meer bewegen, een betere voeding enzovoort. Dat kost geen frank, maar de mensen zullen wel gezonder zijn. Men kan dus ook zonder extra uitgaven een gezondheidsbeleid voeren dat misschien efficiënter is.

01.10 Pierre Lano (VLD): Mijnheer de voorzitter, (...) heeft mij ook geprovoceerd. Ik discussieer niet over uw model, ik laat dat over aan de heer Bonte. Ik heb ook mijn twijfels over uw manier van rekenen, maar ik ben wel consequent en ik bereken dat uw model uitgaat van een extra uitgave van 100 miljard euro. Ik ben zeer benieuwd om van u te horen waar u die zult halen. Tussen 3,4 en 6,9% van het bbp, dat is ongeveer 100 miljard euro.

hypothèses n'est qu'un jeu. La commission s'est fondée sur ces hypothèses parce qu'elles offraient à ses yeux les meilleures garanties possibles en matière de précision.

Si on s'attaque aux chiffres, il faut tenir compte de l'étroitesse du marché du travail belge. L'analyse de M. Bogaert ne prend pas en compte la mobilité sur le marché du travail. Le chômage diminuera partout.

La responsabilisation dans le secteur des soins de santé constituera un exercice difficile. Nous devons tenter de modifier le comportement des gens, beaucoup plus que ce n'est le cas aujourd'hui. Ces mesures ne coûtent rien, mais elles auront également des résultats.

01.10 Pierre Lano (VLD): Le modèle de M. Bogaert coûtera 100 milliards d'euros supplémentaires. Où va-t-on les trouver?

De **voorzitter**: Als u het wilt horen, dan moet u luisteren, mijnheer Lano. Wij zullen eens luisteren.

01.11 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer Bonte, ik heb respect voor uw mening. U hebt twee kritieken gegeven. Een eerste betrof de werkloosheidsgraad. Ten tweede, tegenover wie hebt u kritiek? Is het tegenover de Vergrijzingscommissie, tegenover de regering?

U zegt dat de Vergrijzingscommissie verbonden is aan de Hoge Raad van Financiën en dat wij die moeten geloven. Ik wil toch opmerken dat deze regering het belangrijkste punt van deze commissie en de Hoge Raad van Financiën, namelijk het bereiken van een overschot van 1,5% op de begroting, gewoon niet haalt en zegt dat dit voor haar niet belangrijk is. Van die commissie zegt u nu dat wij die moeten geloven en ondersteunen. U moet de dikke bundel eens helemaal doornemen, mijnheer Bonte. Ik zeg u dat de federale overheid de feiten achterna hinkt, ten opzichte van wat vooropgesteld werd door de Hoge Raad van Financiën.

Wat betreft de werkloosheid, ik heb respect voor uw mening, mijnheer Bonte. U beweert dat de Waalse werkloosheid in bepaalde arrondissementen binnen afzienbare tijd tot een derde zal worden herleid, gehalveerd of wat dan ook. Dat is uw hypothese. Ik kom hier op het spreekgestoelte zeggen dat ik dat gewoon niet geloof. Ik geloof niet dat de werkloosheid om redenen van vraag en aanbod plots veel lager zal zijn. Ik geloof dat niet. Ik denk dat dit gewoon niet zo zal zijn, omdat de nodige flexibiliteit niet op de arbeidsmarkt aanwezig is. Het probleem gaat bovendien ook over scholing en dergelijke meer.

Het is geen kwestie van het aanbod aan nieuwe arbeidskrachten op de markt te reduceren opdat het werkloosheidsprobleem zich vanzelf zou oplossen. Mijnheer Bonte, dat is het probleem duidelijk niet. Bijgevolg is de hypothese waar u zich ondertussen achterschaart – ik ben blij met uw duidelijk standpunt –, namelijk dat de Belgische werkloosheid in de komende jaren zal worden gehalveerd als gevolg van een kleiner aanbod, gewoon onzin. Dat is klinkklare onzin en zal niet gebeuren. Ik heb evenwel respect voor uw mening. U mag dat blijven zeggen, maar we zullen zien in 2010 of 2015. Ik zeg u dat het werkloosheidspercentage niet zal gehalveerd zijn in dat jaar, en dit om de reden die ik heb aangehaald.

Mijnheer Lano, ook u hebt recht op uw hypothese. Het enige wat ik zeg, is dat ik ervan overtuigd ben dat het probleem van de vergrijzing dubbel zo groot is als hier door de commissie voor de Vergrijzing wordt aangenomen. Ik heb duidelijk gezegd waarom ik dat denk. Ik denk dat, omdat de reële groei in de gezondheidszorg niet zal dalen tot 2,5%, out of the blue. U duidt erop dat een en ander onhoudbaar is. Ik ga met u akkoord. Als er maatregelen komen, zal het percentage zakken. Echter, u kan er zomaar niet van uitgaan dat de groei vanzelf zal afnemen om demografische redenen. Dat klopt absoluut niet.

Hetzelfde moet ik zeggen over de werkloosheid. Vanzelf en spontaan zal het niet gaan. Ik heb hier geen model naar voren geschoven, maar gewoon voorgesteld om een redelijke hypothese te nemen voor een aantal zaken en dan te bekijken waar we uitkomen. We komen dan uit op een kostprijs voor de vergrijzing die dubbel zo groot is als dewelke nu voorop wordt gesteld.

Ik was de evolutie van de omvang van het probleem aan het

01.11 Hendrik Bogaert (CD&V): Selon M. Bonte, la commission du Vieillissement est liée au Conseil supérieur des finances et est de ce fait fiable. Mais le gouvernement ne s'inquiète pas de ne pas réaliser l'excédent budgétaire de 1,5 pour cent demandé par le Conseil et par la Commission.

Je ne crois pas dans l'hypothèse d'une baisse du chômage. La flexibilité requise à cet effet n'existe pas sur le marché de l'emploi.

Le problème du vieillissement est deux fois plus important que ce que dit la Commission. L'an dernier, elle avait estimé ces coûts à 2,7% du PIB; elle parle aujourd'hui de 3,4 pour cent.

Je suis peut-être un oiseau de mauvais augure mais, à mon sens, la commission a gravement sous-estimé la question du vieillissement. J'attends avec intérêt le rapport qu'elle établira l'an prochain.

Le Fonds de vieillissement n'est que poudre aux yeux et il ne se trouve pratiquement plus aucun expert dans ce pays pour y voir un bon instrument. A défaut d'excédent budgétaire, le gouvernement a utilisé pour l'alimenter des ficelles à usage unique, souvenons-nous du Fonds Belgacom. Je ne suis certainement pas le seul à le dire : des professeurs d'université et des journalistes partagent cette opinion.

La coalition violette ne fonctionne pas, elle n'a jamais fonctionné et elle ne fonctionnera jamais.

schetsen. Vorig jaar heeft de commissie voor de Vergrijzing, voor wier leden ik heel veel respect heb, verklaard dat het probleem 2,7% groot is. Dag op dag een jaar later zegt dezelfde commissie voor de Vergrijzing dat het niet om 2,7% van het bruto binnenlands product gaat, maar om 3,4% van het bruto binnenlands product. Dat is met andere woorden al een verschil van 0,7% van ons bruto binnenlands product op één jaar tijd. Daarmee wil ik gewoon aantonen dat er op één jaar tijd een fundamenteel verschil is geweest in de inschatting van het probleem.

Ik ben hier misschien de klokkenluider die misschien slecht nieuws brengt voor een aantal mensen. Ik zeg u echter dat het probleem van de vergrijzing nog altijd zwaar wordt onderschat door de commissie. Mijnheer Bonte, u kan wel zeggen dat dit allemaal onzin is en dat ik dit zomaar kom verklaren. Ik zeg u dat de komende jaren zullen uitwijzen wie gelijk heeft. Ik kijk ernaar uit om volgend jaar het verslag te lezen van dezelfde commissie voor de Vergrijzing en te kijken hoe zij dan het probleem van de vergrijzing inschat.

Ik heb nog een punt over het Zilverfonds, wat u daarnet ook aanhaalde. Het Zilverfonds bevat alleen maar klatergoud. Er is praktisch geen enkele professor te vinden in Vlaanderen die het Zilverfonds nog een goed instrument vindt om aan pensioenopbouw te gaan doen en reserves aan te leggen. Op zich was het een goed instrument. Het is een goed instrument op het ogenblik dat men een echt begrotingsoverschot heeft. Als men dat begrotingsoverschot in het Zilverfonds stopt, spreekt men over een soort collectief kapitalisatiefonds en dan is daar iets voor te zeggen. Wat is er gebeurd, mijnheer Bonte? Bij gebrek aan overschot heeft de regering zijn toevlucht genomen tot eenmalige trucs en heeft zij gedaan alsof zij dat geld kon inbrengen in het Zilverfonds. Ik zeg dat en mijn fractie zegt dat, maar er zijn heel veel bekende professoren die dat ondertussen ook zeggen. Ik zie dat journalisten dat schrijven in De Tijd, met veel hardere bewoordingen dan ik ooit heb gedaan. Het Zilverfonds biedt geen garantie voor de toekomst van de pensioenen. Ik zie dat u twijfelt. Ik ga nog een voorbeeld geven. Er zit zagezegd 5 miljoen euro van het Belgacom-fonds in het Zilverfonds, maar de 5 miljoen euro aan nieuwe verplichtingen die er zijn gekomen door het Belgacom-fonds zijn nergens in de begroting te vinden. Dat is de trucage die is gebeurd.

Ik kom tot mijn besluit, mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's. Paars werkt niet, paars heeft nooit gewerkt en zal ook nooit werken.

01.12 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, ma carrière parlementaire m'a appris que les discours les plus courts étaient les plus populaires, sinon les meilleurs, et donc je serai très bref. Je vais me contenter de faire quelques brèves remarques sur quelques aspects budgétaires et économiques du vieillissement et M. Bogaert m'a conforté dans les remarques que je vais faire.

Je crois tout d'abord que, et on ne l'a peut-être pas souligné suffisamment ici aujourd'hui, les défis que nous devons relever en raison du vieillissement de la population sont bien davantage des défis économiques, concernant l'allocation efficace de nos ressources en matière de travail et de capital, que des défis purement

01.12 François-Xavier de Donnea (MR): De heer Bogaert heeft mij gesterkt in de opmerkingen die ik zal maken.

De uitdagingen op het vlak van de vergrijzing zijn eerder van economische dan van louter budgettaire aard.

Uiteraard moeten de adviezen van de Hoge Raad van Financiën worden gevolgd, moet het

budgétaires. Il faut évidemment suivre les recommandations du Conseil supérieur des finances et du Comité d'étude sur le vieillissement concernant les surplus budgétaires à réaliser, les fameux 1,5% à l'horizon 2010 et au-delà. Nous devons bien sûr constituer et surtout continuer à alimenter un fonds du vieillissement. Et nous devons aussi, madame De Block, investir éventuellement et encourager les gens à investir dans des deuxième et troisième piliers pour se constituer des réserves financières.

Mais il ne sert à rien de constituer des réserves financières au niveau de l'Etat, des individus et des collectivités, si l'appareil économique n'est pas à même de produire, à l'avenir, d'ici à 2030, chaque année, une masse de biens et services au moins équivalente à celle que nous connaissons actuellement. Sinon la dépense des réserves financières et budgétaires que nous aurons constituées à titre collectif ou à titre privé ne feront qu'alimenter soit les tendances inflationnistes, soit des déficits de la balance des paiements et, finalement, le niveau de vie et le degré de protection sociale que nous voulons assurer aux gens diminuera quand même. Ce qui compte, c'est l'économie réelle, ce n'est pas l'économie financière. Donc, il est clair qu'il faut que l'Etat gère rigoureusement son budget. Il est clair que nous devons constituer des réserves financières dans un fonds de vieillissement. Mais il est tout aussi clair que si ces réserves sont purement financières et ne sont pas contrebalancées par une production de biens et de services suffisants, que nous achèterons de moins en moins de choses avec de plus en plus d'argent, ce qui s'appelle l'inflation. Evidemment, ce qui vaut pour la Belgique vaut également à l'échelle de l'Europe.

Le grand défi de l'Europe de demain sera sa capacité de continuer à produire une masse croissante de biens et services de façon à assurer une prospérité de l'ensemble des générations - que ce soit celle des gens actifs ou celle des pensionnés qui, d'ailleurs, ne peuvent vivre que parce qu'il y a des actifs qui produisent des biens et services répartis entre actifs et non-actifs d'une façon, je l'espère, de plus en plus équitable.

Je crois que c'est cela qu'il faut dire. Donc, monsieur Bogaert, la question de savoir si le déficit sera de 1,5, 2,5 ou 5% du PIB n'a - dans le fond - pas d'importance. Nous savons que nous allons vers un déficit. Nous savons que nous devons mobiliser l'appareil de production. Et bien, mobilisons à fond cet appareil de production: investissons dans l'enseignement, améliorons sa qualité, investissons dans la recherche-développement, investissons dans l'appareil productif, améliorons la flexibilité et l'efficacité du marché du travail, incitons les gens à travailler et à augmenter le taux d'activité. C'est tout cela qu'il faut faire. Et faisons cela le mieux possible. A ce moment-là, nous rencontrerons au mieux le défi du vieillissement. Nous ne le rencontrerons peut-être pas totalement; peut-être une certaine réduction du niveau de vie se produira-t-elle en raison du vieillissement.

Mais ce n'est qu'en mobilisant à 100% notre appareil productif que nous pourrons, en termes d'économie réelle, réduire le plus possible l'écart entre la croissance que nous souhaiterions et celle que nous pourrions effectivement réaliser.

Donc, pour conclure, monsieur le président, et je ne serai plus long:

zilverfonds verder worden gespijsd en moet in een tweede of derde pijler worden geïnvesteerd. Het heeft echter geen zin financiële reserves op het niveau van de overheid, het individu en de gemeenschap aan te leggen indien het economisch apparaat niet in staat is tot 2030 jaarlijks een hoeveelheid economische goederen en diensten te produceren, die op zijn minst met het huidige aanbod overeenstemt. Zoniet zal het besteden van de reserves de inflatie of het tekort op de betalingsbalans alleen maar doen toenemen.

Europa staat voor de uitdaging om een almaar groeiende massa goederen en diensten te produceren. Het is niet belangrijk of het tekort "x" of "y"% zal bedragen.

Men moet investeren in de productie en de activiteitsgraad optrekken om het probleem van de vergrijzing efficiënter te kunnen aanpakken.

Tot besluit zijn wij voorstander van een strak begrotingsbeleid en een zilverfonds, op voorwaarde dat het economisch apparaat wordt aangezwengeld om niet alleen te voorkomen dat onze levensstandaard en onze sociale bescherming er zouden op achteruit gaan, maar ook om te verhinderen dat er conflicten tussen de generaties zouden ontstaan en dat de sociale cohesie teniet zou worden gedaan.

rigueur budgétaire, oui; Fonds de vieillissement, oui. Mais tout cela ne servira à rien si nous ne mobilisons pas notre appareil économique. Et, pour ce faire, peu importe de savoir exactement quel sera le déficit. Nous devons vraiment foncer pour mobiliser nos ressources et éviter ainsi à terme non seulement une diminution du niveau de vie et de protection sociale; mais peut-être pire encore: des tensions très graves entre générations et une destruction de la cohésion sociale.

Je vous remercie de votre attention. (*Applaudissements*)

Le **président**: Je vois que vous devenez populaire.

01.13 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, collega Hans Bonte heeft reeds gezegd dat het fout zou zijn om de vergrijzing van de samenleving als een probleem voor te stellen. Moeten we niet juist toejuichen dat onze levensomstandigheden dermate zijn verbeterd dat we langer leven? Is het geen goede zaak dat de medische wetenschap en de medische technologie zo verbeterd zijn dat we ook langer in goede gezondheid leven?

Het zou eveneens een fout zijn om de vergrijzing voor te stellen als een zaak die alleen de ouderen zou aanbelangen of die alleen door jongeren gedragen moet worden. Vergrijzing is een zaak van iedereen en vergt diverse ingrepen op verschillende domeinen. Omgaan met de vergrijzing is dus een uitdaging en uitermate boeiend.

Gelukkig zijn we goed voorbereid. Er zijn reeds heel wat studies verricht. Het verslag dat we vandaag bespreken is er daar één van en is zeker niet het minst belangrijke. We waren echter reeds veel vroeger bezig met de gevolgen van de vergrijzing. Socialisten hebben ook al heel wat maatregelen genomen om op de gevolgen van de vergrijzing in te spelen. Ik kom daarop later nog terug.

Laat het duidelijk zijn dat de verwezenlijking van de socialisten niet alleen is dat wij het debat aangezwengeld hebben, maar ook dat wij reeds vele jaren bezig zijn om op de uitdaging die de vergrijzing is doeltreffend in te spelen.

Ik wil in mijn rede twee zaken toelichten: ten eerste, de pensioenen en in het bijzonder het vraagstuk van de pensioenleeftijd en, ten tweede, de gevolgen van de vergrijzing op het vlak van de zorg en de gezondheidszorg.

Zoals collega Bonte reeds zei is er in België geen probleem met de wettelijke pensioenleeftijd. Dat is dan de leeftijd vanaf dewelke men recht heeft op zijn pensioen. Die is met 65 jaar voldoende hoog, zeker als we dit vergelijken met andere Europese landen. We hebben wel een probleem met de feitelijke pensioenleeftijd. Dat is de leeftijd waarop mensen terugtreden uit de arbeidsmarkt. Die is met gemiddeld 58 jaar immers een van laagste van Europa.

Het is reeds meermaals gezegd. We moeten maatregelen nemen om die feitelijke pensioenleeftijd op te trekken. Dat vraagt ingrepen op verschillende domeinen. Zo moet er gewerkt worden aan een ontspannen arbeidsmarkt waarbij mensen de mogelijkheid krijgen om gezin, vrije tijd en arbeid te combineren en waarbij mensen gestimuleerd worden en ook de mogelijkheid krijgen om langer te

01.13 Greet van Gool (sp.a-spirit): Comme M. Bonte l'a déjà fait observer, c'est une erreur de ne présenter le vieillissement que comme un problème. Il convient plutôt de se féliciter des aspects positifs qu'il revêt. Du reste, le vieillissement concerne tout le monde, jeunes et vieux. Les ministres socialistes ont déjà pris un grand nombre de mesures en la matière. Ils ont lancé le débat et relevé les défis de manière efficace.

L'âge légal de la pension en Belgique – 65 ans – est suffisamment élevé. En revanche, l'âge réel de la pension pose problème. À l'heure actuelle, il est de 58 ans, l'un des plus bas d'Europe. Il convient de le relever, par exemple en favorisant un marché du travail «flexible». En outre, il convient de résoudre le problème des «pièges à l'emploi» dont les personnes en incapacité de travail sont victimes. J'ai déposé, avec Mme Storms, une proposition de résolution en la matière et des initiatives ont également été prises lors du Conseil des ministres de Raversijde. Le ministre doit maintenant poursuivre dans cette voie. Il convient d'encourager une personne qui vit d'une allocation maladie et qui souhaite travailler, ou qui est en mesure de le faire, à retrouver un emploi.

Grâce aux mesures prises par les ministres socialistes aux cours des dernières années, il n'est pas nécessaire de relever l'âge légal de la pension. En 1997, les

werken. Mijn collega's Bonte en Storme behandelen die punten. Ik zou hieraan echter nog iets willen toevoegen. Zoals men in het verleden gewerkt heeft aan het wegwerken van werkloosheidvallen moet men ook de inactiviteitsvallen aanpakken waarmee mensen die arbeidsongeschikt zijn worden geconfronteerd.

Collega Storms en ik hebben in die zin reeds een resolutie ingediend en op de bijzondere ministerraad van Raversijde werden op dat gebied reeds een aantal stappen gezet. Ik pleit er dan ook voor om die weg voort te zetten en degenen die van een ziekteuitkering leven, maar wel willen of kunnen werken, te stimuleren om opnieuw die stap naar arbeid te zetten.

Optrekken van de feitelijk pensioenleeftijd, dat is dus wat we moeten doen. Raken aan de wettelijke pensioenleeftijd, daar zeggen wij heel duidelijk neen tegen. Het optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd is ook niet nodig. Dat is te danken aan de maatregelen die onze socialistische ministers in de voorbije jaren genomen hebben. Al in 1997 zijn de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen grondig hervormd. Zo is de pensioenleeftijd voor vrouwen geleidelijk opgetrokken, is aan de mogelijkheid om vervroegd met pensioen te gaan een belangrijke loopbaanvoorwaarde gekoppeld en werden er een aantal wijzigingen aangebracht op het vlak van de berekening van de pensioenen. Recenter is de invoering van het Zilverfonds en de democratisering en stimulering van de aanvullende pensioenen. Heel wat ingrijpende veranderingen die hun uitwerking niet gemist hebben.

En toch staan we nog voor een aantal uitdagingen. In de eerste plaats in de regeling voor werknemers. Zoals we maatregelen moeten nemen om de activiteitsgraad te verhogen, moeten we er tegelijk voor zorgen dat mensen die opnieuw de stap naar werk zetten, daarvan geen negatieve gevolgen ondervinden. Weer aan het werk gaan mag dus geen verlaging van de opgebouwde pensioenrechten tot gevolg hebben. Dat moet in overleg met de sociale partners aangepakt worden.

Belangrijk is de uitdaging in de regeling voor zelfstandigen. Voor ons is het vanzelfsprekend dat ook zelfstandigen recht hebben op een fatsoenlijk pensioen. We kunnen er echter niet onderuit dat zich daar een probleem stelt op het vlak van de financiering. Het stelsel wordt gefinancierd door sociale bijdragen berekend in functie van de inkomsten van de zelfstandigen. Vermits een groot deel van de zelfstandigen een eerder laag tot gemiddeld inkomen heeft, volstaat de huidige bijdrageregeling niet om de uitdaging van de vergrijzing aan te gaan, zeker niet wanneer het systeem van de proportionaliteit, dat is het pensioen berekend in functie van de bedrijfsinkomsten, tot volle rijpheid zal komen. Een werkgroep, ook al onder leiding van Bea Cantillon, heeft daarover tijdens de vorige legislatuur een grondige studie gemaakt. Het wordt nu tijd om dit ten gronde aan te pakken, in overleg met de organisaties en uiteraard met voldoende garanties voor degenen die het wat moeilijker hebben. Onze fractie ziet dan ook uit naar de maatregelen die de regering hier zal nemen.

Dan kom ik bij de pensioenregeling van de openbare sector. Daar zullen de gevolgen van de vergrijzing zich al vanaf volgend jaar doen voelen. Gelukkig werden er in het verleden al maatregelen genomen om de vervroegde uittrekking tegen te gaan. Zo werd er onder meer

régimes de pensions ont fait l'objet d'une réforme. Plus récemment, un Fonds de vieillissement à été créé et des adaptations ont été apportées en matière de pensions complémentaires.

Il convient néanmoins d'augmenter le taux d'activité des travailleurs. La personne qui souhaite retrouver un emploi ne doit pas en subir les conséquences en matière de droits à la pension. Les travailleurs indépendants ont également droit à une bonne pension, mais il y a un problème de financement. Étant donné qu'un grand nombre de travailleurs indépendants ont des revenus faibles ou moyens, le régime actuel des cotisations n'est pas suffisant et il le sera encore moins lorsque le système de la proportionnalité sera totalement d'application. Il convient de se concerter avec les organisations afin de résoudre fondamentalement ce problème.

Dans le secteur public, les effets du vieillissement se feront sentir à partir de l'an prochain. Fort heureusement, des mesures ont déjà été prises précédemment pour faire face à aux départs anticipés, comme le bonus pension. Peut-être la piste devrait-elle être explorée pour les autres régimes de pension.

Il n'y a pas lieu de céder à la panique. Grâce aux mesures qui ont été prises, il ne faut pas craindre un relèvement de l'âge légal de la mise à la retraite. Mais les gens doivent être informés en temps utile et correctement. Le service d'information existant doit être développé. Nous préconisons même la création d'un véritable centre d'information, notamment et surtout en ce qui concerne les carrières mixtes.

Les soins et les soins de santé sont les défis majeurs. Nul ne doutera que nous ne faisons pas le choix de la dualisation ou de

een pensioenbonus ingevoerd, wat toch een duidelijke impact op de vervroegde uittreding lijkt te hebben en misschien een piste is die het waard is onderzocht te worden in de andere pensioenstelsels.

Er zijn een aantal zaken die specifiek zijn voor de regeling van de openbare sector: de medeverantwoordelijkheid van de Gemeenschappen en de Gewesten en van de steden en gemeenten voor de ambtenaren die zij in dienst hebben en het lot van de vele contractuelen bij de overheidsdiensten. Ook daaraan moet aandacht worden besteed.

Samengevat zou ik willen zeggen: geen paniek! Dankzij de maatregelen uit het verleden mogen we gerust zijn en hoeven we geen verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd te vrezen. Er zijn een aantal uitdagingen. Ik heb ze daarnet geschetst. Het is nu zaak om, in overleg met de sociale partners, daarvan werk te maken.

Essentieel in het pensioendebat is dat de mensen correct en tijdig worden geïnformeerd. Sinds enkele jaren bestaat de infodienst waar men vanaf 55 jaar een raming van zijn pensioen kan vragen. Dat instrument moet verder worden uitgebouwd zodat elkeen op elk ogenblik van zijn loopbaan een overzicht kan krijgen van pensioenopbouw. Het is hoog nodig dat mensen degelijk worden geïnformeerd over alles wat met pensioen te maken heeft. Wij pleiten daar voor de uitbouw van een echt informatiecentrum, een call center waar men terecht kan met al zijn vragen, ook en vooral in geval van een gemengde loopbaan.

Ik kom dan bij mijn tweede deel: de zorg en de gezondheidszorg. Dit is de grootste uitdaging die zich voordoet op het vlak van de gezondheidszorg en de organisatie van onze samenleving. Niemand zal eraan twifelen dat onze fractie niet kiest voor een dualisering of een individualisering van de gezondheidszorg. Wij zijn ons er wel van bewust dat dergelijke ingrepen enkel kunnen worden vermeden als we de uitgaven in de gezondheidszorg kunnen beheersen. Dit is een zaak van ons allen: artsen, ziekenhuizen, overheid, ziekenfondsen, industrie en ook van de patiënten zelf. Er moet niet alleen meer responsabilisering komen, maar ook een grotere responsabilisering. In een Europese context, die steeds meer de vrije markt wil laten spelen in de zorg, is dit zeker geen kleine uitdaging. Laat ons eerlijk zijn: gezondheid en zorg zijn geen consumptiegoederen. Een doortastende overheid is nodig, vooral omdat de vrije markt in de gezondheidszorg leidt tot nog meer uitgaven en vooral tot een ongelijke toegang.

De vergrijzing heeft niet alleen gevolgen op de uitgaven in de gezondheidszorg. Wij zullen onze samenleving ook helemaal anders moeten organiseren. Met de pensionering komt immers heel wat vrije tijd beschikbaar die ouderen zinvol kunnen en willen besteden. Oud zijn is inderdaad niet out. Ouderen moet naar waarde worden geschat. Er moet ook ingegrepen worden op het vlak van wonen, namelijk de betaalbaarheid en de toegankelijkheid van woningen. Opdat ouderen zo lang mogelijk thuis zouden kunnen blijven, moet verder worden geïnvesteerd in thuiszorg, opvang en verschillende vormen van hulp. Dat zijn materies waarvoor de Gemeenschappen en Gewesten in ruime mate bevoegd zijn. Het wordt dan ook hoog tijd dat de Interministeriële Conferentie Ouderenzorg daadwerkelijk in actie schiet om, in overleg met de Gemeenschappen, doeltreffende

l'individualisation. Les dépenses dans le secteur des soins de santé doivent toutefois être maîtrisées. Pour cela, il faut responsabiliser toutes les parties. Cela ne va pas de soi dans le contexte européen. Les soins et les soins de santé ne sont pourtant pas des biens de consommation. Les pouvoirs publics doivent continuer à exercer une action énergique.

Le vieillissement requerra une tout autre organisation de la société. Le travailleur qui part à la retraite dispose brutalement de tout son temps, un temps qu'il doit pouvoir utiliser adéquatement. Les logements doivent être rendus moins chers et accessibles. De même, il faut investir dans les soins à domicile, l'accueil et différentes formes d'aide. Les Communautés et les Régions étant principalement compétentes pour ces matières, la Conférence interministérielle Soins aux personnes âgées doit se mettre très rapidement au travail.

maatregelen te kunnen nemen.

Met dit alles wordt oud worden of oud zijn niet iets waarover we ons zorgen moeten maken. Omgaan met de vergrijzing van onze samenleving is een boeiende uitdaging.

01.14 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik moet eerlijk bekennen dat ik met een zekere schroom, maar ook met een groot déjà-vu-gevoel als tweede woordvoerder van de grootste partij in Vlaanderen het woord wil voeren in dit vergrijzingdebat. Enkele maanden geleden werden in de commissie voor de Sociale Zaken hoorzittingen georganiseerd met allerlei actoren en deskundigen. Het verplicht ons inderdaad als politici tot een zekere voorzichtigheid en tot een zekere bescheidenheid in onze stellingname. Anderzijds merk ik zeer duidelijk dat van de moedige stellingnames die wij in het begin van dit jaar nog konden lezen, eigenlijk niets meer overblijft. In die zin geeft dit debat mij een groot déjà-vu-gevoel.

Wanneer ik de "vrije tribune" van ministers Frank Vandenbroucke en Johan Vande Lanotte van begin januari in De Standaard herlees, dan geven die minimaal de indruk dat in het najaar de politieke moed aanwezig zou zijn om echt het vergrijzingvraagstuk aan te pakken. Toen ik maandag jongstleden het interview met Stevaert las, dan merkte ik op dat niets of toch bijna niets zou moeten gebeuren, als we "God Stevaert" himself zouden mogen geloven.

Het gebeurt niet iedere dag dat een Vlaams Blokker een citaat uit De Morgen voorleest, maar voor een keer kan ik er mij zelfs in terugvinden. Samen met De Morgen zou ik kunnen stellen dat de vraag luidt of deze regering met haar interne tegenstellingen nog tot meer in staat is. "Nadenken over een andere financiering van de sociale zekerheid valt al buiten het regeerakkoord. Dus wordt het gewoonweg wat verder blussen, sussen en hopen dat de economie blijft groeien. Bidden zou ook kunnen helpen, naar het schijnt."

Dit debat heeft ook iets onwezenlijks. Nu wij hier, in de Kamer, het debat voeren over de vergrijzing, is de regering eindelijk in conclaaf bijeen over de begroting en over de beleidsverklaring van volgende week. Een belangrijk deel daarvan zou trouwens moeten gaan over de vergrijzing. Wij kunnen ons dus wel degelijk de vraag stellen of dat de efficiëntie van ons politiek debat ten goede komt en in welke mate – dat is misschien nog belangrijker – Verhofstadt straks rekening zal houden met wat hier in het debat gezegd is.

Nu zelfs Stevaert zegt dat het migratievraagstuk een groter probleem wordt dan het vergrijzingvraagstuk, voel ik mij moreel verplicht toch even te blijven stilstaan bij een belangrijk deelthema dat blijkbaar door alle collega's, al dan niet doelbewust, over het hoofd wordt gezien, maar dat toch zeer uitdrukkelijk in de parlementaire documenten van de vergrijzingcommissie aanwezig is.

Als ik een van de eerste vaststellingen van naderbij bekijk, met name die over migratie, dan zeg ik u zeer eerlijk dat wij dat beschouwen als een morele overwinning op het politiek correcte denken. In vaststelling nummer 4 lees ik letterlijk: "Migratie kan bezwaarlijk beschouwd worden als een oplossing voor het verouderingsprobleem. Om vanaf nu tot 2050 het aandeel 65-plussers in de bevolking stabiel

01.14 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): La tribune libre des ministres Vande Lanotte et Vandenbroucke, publiée par "De Standaard" en janvier dernier, donnait l'impression que le courage politique de s'attaquer aux problèmes liés au vieillissement de la population était réel. Cependant, à entendre les propos tenus aujourd'hui par Steve Stevaert, président du sp.a-spirit, aucune initiative ou presque ne doit être prise. En proie à des contradictions internes, ce gouvernement ne semble désormais plus capable que d'endormir l'opinion publique dans l'espoir que la croissance se maintienne. Actuellement réuni en conclave budgétaire, il se penche également sur le problème du vieillissement. Quant à savoir si le premier ministre tiendra compte du débat d'aujourd'hui, j'éprouve quelque doute...

Le rapport précise – enfin – noir sur blanc que l'immigration ne constitue pas une solution au problème du vieillissement de la population. Le maintien du taux d'activité de la population requerrait un afflux annuel de 60.000 migrants. Voilà qui n'est guère réaliste. Par ailleurs, selon une étude du bureau du plan néerlandais, les immigrants appartenant à toutes les catégories d'âge grèvent les finances publiques. La migration ne nous aidera donc pas à pouvoir continuer à payer les pensions.

L'exemple de la politique suédoise de la famille démontre que les pouvoirs publics peuvent stimuler la natalité. Bien sûr, une politique active de natalité a aussi un coût et n'offre pas de solution à court terme, mais le rapport nous apprend par ailleurs que les

te houden, zal een jaarlijkse migratiestroom van 60.000 mensen nodig zijn. Met een dermate grote instroom zou het Belgisch migratiesaldo hoger komen te liggen dan dat van migratielanden zoals Australië en Canada.

Een dergelijk beleid is derhalve bezwaarlijk realistisch te noemen."

Deze vaststelling die unaniem werd goedgekeurd in de commissie voor de Sociale Zaken geeft vijftientwintig jaar na datum het Vlaams Blok gelijk in zijn stellingname. Dat Belgische politici onder ogen durven zien dat migratie geen oplossing is voor bijvoorbeeld de betaalbaarheid van onze pensioenen getuigt van een klein beetje politieke moed.

Jarenlang hebben allerlei zogenaamde deskundigen en organisaties - ik denk bijvoorbeeld aan de Verenigde Naties - hierover allerlei politiek correcte praat verkondigd. Vandaag maken we op dat vlak een belangrijke kentering mee. Ik verwijs naar een studie die in juni 2003 in Nederland verscheen en die wij als zijnde zeer belangrijk mogen beschouwen. Ik verwijs naar de studie van het Centraal Planbureau "Immigration and the Dutch economy". De bedoeling van deze studie was de vraag te beantwoorden in hoeverre immigratie kan helpen om de economische gevolgen van de vergrijzing op te vangen. De bevindingen van het onderzoek zijn dat immigranten bij alle leeftijden van binnenkomst een belastende factor zijn voor de overheidsfinanciën indien hun sociaal-economische karakteristieken overeenkomen met het gemiddelde van die van de huidige ingezetenen met een niet-Westerse achtergrond. Het toekomstige financieringssaldo van de overheid wordt in dat geval negatief beïnvloed door bijkomende immigratie. Alleen immigranten die het op de arbeidsmarkt beter doen dan de gemiddelde Nederlandse ingezetene zijn over een brede schakering van leeftijden bij binnenkomst een ontlastende factor voor de overheidsfinanciën. De resultaten van het onderzoek geven overduidelijk aan dat immigratie geen belangrijke ontlastende factor voor de overheidsfinanciën kan zijn en dus geen compensatie biedt voor de oplopende kosten in het kader van de vergrijzing van de bevolking. Ik denk dat dit toch belangrijk genoeg was om ook daar de vinger op de wonde te leggen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil even stilstaan bij een ander item dat vandaag blijkbaar zagezegd niet wordt gezien. Ik wil nog even stilstaan bij de problematiek van de nataliteit. De deskundigen die we hebben gehoord betwijfelen de mogelijkheden om structureel in te grijpen op de leeftijdspiramide. U zult het mij niet kwalijk nemen dat wij toch spontaan blijven denken aan bijvoorbeeld de Zweedse gezinspolitiek die zeer genereus was. Die heeft er bijvoorbeeld door middel van langdurig ouderschapsverlof met minimaal inkomensverlies in het begin van de jaren negentig wel degelijk toe geleid dat het aantal kinderen per vrouw hoger lag dan het vervangingsniveau. De overheid kan de mensen wel degelijk stimuleren om te kiezen voor meer kinderen. Het Zweedse voorbeeld bewijst wel dat op het ogenblik dat besparingen worden doorgevoerd - dat is precies hetgeen is gebeurd in Zweden toen men in de loop van de jaren '90 drastische besparingsmaatregelen nam - het resultaat van de nataliteitsbevorderende maatregelen volledig teniet worden gedaan en uiteindelijk niet wordt bereikt hetgeen men wou bereiken.

Laat het volgende duidelijk zijn. U hoort mij niet zeggen dat wij vanuit

autorités doivent veiller à ce que les ménages puissent avoir le nombre d'enfants qu'ils souhaitent. Ceci concorde parfaitement avec les propositions du Vlaams Blok en matière de politique de la famille. Nous sommes disposés à évaluer le régime du crédit-temps, mais les employeurs doivent savoir que cette évaluation ne peut être purement économique en ce qui nous concerne.

La réduction de la dette publique doit rester prioritaire. J'ai cru rêver en entendant le ministre-président wallon, M. Van Cauwenberghe, affirmer qu'on pouvait lâcher la bride. Il convient de démanteler d'urgence la dette et les francophones doivent, eux aussi, commencer à prendre leurs responsabilités à cet égard. Il faut également s'atteler au financement structurel du Fonds de vieillissement. Le gouvernement actuel s'est contenté jusqu'ici de mettre à profit quelques aubaines.

La garantie d'une pension légale est et doit rester une mission de service public. Il se recommande d'encourager un deuxième, voire un troisième pilier. Toutefois, seule la réduction draconienne de la dette publique offre la garantie du maintien de notre système de pension.

Ce n'est pas ici qu'il faut mener le débat sur le relèvement de l'âge de la pension. Ce débat est superflu. La proposition de l'Unizo visant à octroyer un bonus par année de travail après l'âge de soixante ans pourrait constituer une solution.

La maîtrise des dépenses en matière d'assurance maladie est nécessaire à la pérennité de notre système de protection sociale. Tous les acteurs - médecins, paramédicaux, patients et mutualités - doivent être placés devant leurs responsabilités. Le Vlaams Blok s'oppose fermement

het Vlaams Blok eenduidig zeggen dat het probleem migratie en het probleem nataliteit de oplossingen zijn voor de vergrijzing. We beseffen zeer goed dat een actieve nataliteitspolitiek een aanzienlijk prijskaartje zou dragen. Wij beseffen evengoed dat, wat de tijd betreft, wij gewoonweg veel te kortbij zitten om door middel van deze maatregelen op korte termijn het probleem echt ten gronde te kunnen oplossen. Het is echter niet onbelangrijk nog even te zeggen dat ook nataliteit wel degelijk van belang is en een element kan zijn om het probleem van de vergrijzing mee aan te pakken.

Vandaar, zeer duidelijk, dat wij als Vlaams Blok bijzondere aandacht willen schenken aan de aanbeveling dat het beleid ervoor moet zorgen dat de gezinnen het aantal kinderen kunnen krijgen dat zij wensen. Als gezinspartij zullen wij ons blijven profileren met gezinsvriendelijke voorstellen. Verhoging van kinderbijslagen, een opvoedersloon, verruiming van de mogelijkheden van ouderschapsverlof, zorgverlof en palliatief verlof, het zijn maar enkele van de sterke voorstellen die het Vlaams Blok in zijn vitrine zal blijven zetten. Verzoening van gezin en arbeid is voor ons geen mooie theorie.

In die zin kan ik gerust stellen dat wij bereid zijn het stelsel van het tijdskrediet ernstig te evalueren. Maar even duidelijk zeggen wij als Vlaams Blok tegen de werkgevers dat het niet kan dat hier alleen een louter economische afweging zou gemaakt worden. Voor ons is bij de evaluatie van het tijdskredietstelsel wel degelijk een echte gezinstoets meer dan nodig.

Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, de commissie voor de Vergrijzing heeft ons met bikkelharte cijfers duidelijk gemaakt dat wij de vergrijzingskost zeer ernstig zullen moeten nemen. Over het feit dat daarom vooral de tewerkstellingsgraad drastisch moet verhogen heeft mijn collega Guy D'haeseleer in de loop van de middag al uitgebreid gesproken. Maar laat ik het toch maar even hebben over een andere factor, zijnde de afbouw van de overheidsschuld. Wanneer ik de jongste dagen de Waalse minister-president Jean-Claude Van Cauwenberghe een pleidooi zag houden om inzake het begrotingsbeleid de teugels te vieren waande ik mij echt terug in het begin van de jaren '80 toen ook een Waalse socialist als begrotingsminister doodleuk zei dat het begrotingstekort er vanzelf was gekomen en ook vanzelf wel weer zou verdwijnen. Collega's, het zal u niet verwonderen dat ik van op dit spreekgestoelte wel eens de behoefte voel om aan onze Waalse landgenoten duidelijk te maken dat zeker met de budgettaire kost van de vergrijzing voor ogen een dwingende afbouw van de overheidsschuld noodzakelijk is en in tweede orde dat het wel eens tijd wordt dat de Franstaligen ook hun rechtmatig deel van de verantwoordelijkheid op zich nemen. In die zin en in dat kader mag de aanbeveling die een pleidooi inhoudt voor een zeer streng begrotingsbeleid, die overduidelijk in het parlementaire document staat, niet zo maar weggelachen worden.

In datzelfde kader moet de aanbeveling om te voorzien in een structurele financiering van het Zilverfonds als zeer belangrijk beschouwd worden. Uiterekend deze regering, heren ministers, heeft zich wat het dossier-Zilverfonds betreft alleen maar beperkt tot enkele lucky shots inzake de financiering van het Zilverfonds. Van een echte structurele financiering is er jammer genoeg geen schijn van sprake.

à l'instauration d'une cotisation sociale générale, telle qu'elle est suggérée par le PS et certains partenaires sociaux. Dans un pays qui bat actuellement tous les records en matière de pression fiscale et parafiscale, il ne peut être question d'instaurer un nouvel impôt. La politique de réduction des charges salariales doit être résolument poursuivie.

Le Vlaams Blok entend payer les soins de santé et les allocations familiales à l'aide de moyens généraux. La maîtrise des dépenses est cruciale. Ces derniers jours, le ministre Demotte a laissé entendre qu'il sentait venir l'orage. Si les dépenses en matière d'assurance maladie ne devaient pas être contrôlées, la revendication concernant la scission de la sécurité sociale n'en deviendrait que plus pressante.

Pour le Vlaams Blok, ce débat vient tout juste de commencer. La solidarité constitue le fondement d'un système de soins à dimension humaine, conçu pour ses semblables, ceux avec qui l'on se sent des affinités sur la base de caractéristiques communes. Peut-être l'instauration d'un test de solidarité ne serait-elle pas une mauvaise chose.

In het pensioendossier stelt het Vlaams Blok trouwens al zeer lang dat het een voorstander is van het wettelijk pensioenstelsel waardoor iedereen op een rustige, waardige manier kan genieten van een rustige oude dag. De in 1997 door de regering doorgevoerde parametrische pensioenhervorming leidde vooral tot een uitstel van intrede in het pensioensysteem bij vrouwen. Toch komt de eerste pensioenpijler onder druk te staan. Het hele debat dat enkele jaren geleden nog zeer actueel was – het debat om eventueel over te schakelen van ons repartitiesysteem naar een kapitalisatiesysteem, zelfs voor de eerste pijler – is gezien de minder goede financiële situatie van de Nederlandse pensioenfondsen wat naar het achterplan verschoven. Dus, het moge duidelijk zijn, voor het Vlaams Blok blijft het waarborgen van een wettelijk pensioenstelsel wel degelijk een overheidstaak. Stimuleren van de tweede pijler van aanvullende pensioenen en zelfs van een derde pijler, zoals pensioensparen, is voor ons duidelijk aan te bevelen. Het welvaartvast maken van oudere pensioenen, het verhogen van de minimumpensioenen en het op elkaar afstemmen van de basispensioenen van zelfstandigen en werknemers lijken ons zeer essentiële betrachtingen.

Voor het Vlaams Blok blijft een forse afbouw van de overheidsschuld eigenlijk de enige echte garantie voor het behoud van ons wettelijk pensioenstelsel.

In ons pensioendossier mogen we ons, heren ministers, niet laten afleiden door het schijn debat over een eventuele verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd. Dit is niet het debat dat in het pensioendebat moet worden gevoerd. We moeten misschien wel eens onderzoeken of het Unizo-voorstel om mensen een pensioenbonus te geven voor ieder jaar dat zij boven de 60 jaar langer werken een deel van de oplossing zou kunnen aanreiken.

Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, dezer dagen circuleren er dramatische cijfers over de financiële toestand van onze ziekteverzekering. Ze maken voor ons allen duidelijk dat de beheersing van de uitgavengroei in de gezondheidszorg absolute noodzaak zal zijn indien we ons stelsel van sociale bescherming enigszins overeind willen houden. Dit debat plaatst iedereen voor zijn verantwoordelijkheid. Medici en paramedici, patiënten en ziekenfondsen moeten hier worden geresponsabiliseerd. Ook al is vanuit sociale overwegingen en zelfs vanuit het oogpunt van de vergrijzing een groeinorm van 4,5 procent voor de gezondheidszorg verdedigbaar, we moeten vandaag de vraag durven stellen of dit stelsel niet regelrecht naar het financiële bankroet dreigt af te glijden. Daarom moeten er zeer duidelijke keuzes worden gemaakt.

Het debat over de financiering van delen van de sociale zekerheid en over een andere financiering daarvan moet wel degelijk worden gevoerd. Hier en daar, vanuit vakbondshoek en vanuit PS-hoek, duikt terug de idee op van een algemene sociale bijdrage. Laten we ook hier zeer duidelijk vanuit het Vlaams Blok zeggen – ook daar stel ik vast dat wij de enige fractie zijn die dit item durft te brengen – dat dit voor ons een totaal onaanvaardbare piste is. Voor ons kan er geen sprake zijn van de invoering van een algemene sociale bijdrage.

In een land dat alle records klopt op het vlak van fiscale en parafiscale druk kan gewoonweg geen sprake zijn van de invoering van een

nieuwe belasting. Dergelijke voorstellen, collega's, zijn niet ernstig. Bij het lanceren van dergelijke voorstellen vraag ik mij soms af of een aantal sociale partners en politici op de planeet Mars leven in plaats van op de planeet Aarde. Indien wij hier nog een beetje arbeid willen behouden, kunnen wij niet anders dan de politiek van loonlastenverlagingen verder te zetten. Ik ga er tot nader order nog altijd vanuit dat het de ambitie blijft van deze regering om 200.000 nieuwe arbeidsplaatsen te creëren. Wel, dat kan het opleggen van een nieuwe belasting ons daarbij zeker niet helpen.

U zult zich terecht afvragen hoe het Vlaams Blok die financiering van de gezondheidszorg en kinderbijlagen ziet. Wij hebben reeds eerder een duidelijk pleidooi gehouden om in eerste orde weldegelijk die kinderbijlagen en gezondheidszorg uit algemene middelen te gaan betalen. De studie van mevrouw De Wachter van de Nationale Bank maakte op zijn minst nog eens duidelijk dat het debat ook daarover moet worden gevoerd en niet mag worden ontweken. Laat het dus zeer duidelijk zijn, heren ministers. Vooraleer ook maar kan worden gesproken over nieuwe inkomsten voor de sociale zekerheid, dient men eerst werk te maken van het onder controle brengen van de uitgaven. Iedereen weet dat er een probleem is qua efficiënt inzetten van de middelen.

Niemand ontkent nog de communautaire verschillen inzake bestedingen in de gezondheidszorg. Wanneer het Vlaams Blok dan vraagt om de wetgeving inzake de ziekteverzekering over het hele land concreet, correct en gelijk toe te passen, heeft dat niets te maken met het organiseren van een rooftocht richting Wallonië, maar wel alles met efficiënt besturen.

Minister Demotte, hier aanwezig, heeft de voorbije dagen overduidelijk laten blijken dat hij de vlag voelt hangen. Het niet onder controle krijgen van de uitgaven van de ziekteverzekering kan inderdaad alleen maar de roep naar de splitsing van de sociale zekerheid versterken. U zal begrijpen dat onze fractie er geen traan om zal plengen, ook al trachtte onze eminente kamervoorzitter ons nog zeer recent in persartikels van het tegendeel te overtuigen.

Voorzitter, heren ministers, collega's, voor het Vlaams Blok is het duidelijk: het debat is nog maar gestart. Dit is, wat ons betreft, maar een eerste aanzet en het vraagt om meer. Wij worden allen samen verplicht om na te denken over hoe we het vergrijzingsvraagstuk zullen oplossen. Laat ik dan misschien ook op een wat meer filosofische toon eindigen.

Het algemeen belang dienen is nog altijd het uitgangspunt van het Vlaams Blok en dus zijn solidariteit en verbondenheid wel degelijk de bron voor een op mensenmaat gesneden zorg voor de naaste, de persoon waarmee men op basis van gedeelde kenmerken affiniteit heeft. Het spontane karakter van menselijke samenwerking vindt goeddeels zijn oorsprong in de band tussen de generaties. Die band is bij uitbreiding van toepassing op de solidariteit tussen werkenden en niet werkenden, tussen gegoede en minder gefortuneerde mensen, tussen gezonde en zieke Vlamingen. Misschien moeten wij daarom ook eens overwegen om bij elke beleidsmaatregel die wij nemen in het kader van de vergrijzing, te onderzoeken wat de gevolgen zijn inzake intergenerationele solidariteit. Misschien zou het principe van een solidariteitstoets nog niet eens zo gek zijn in dit

debat. Collega's, tot zover enkele overwegingen die ik vanuit mijn fractie in het debat wilde meegeven.

01.15 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, in mijn uiteenzetting zal ik de nadruk leggen op de problematiek van flexibeler en anders gaan werken, de genderneutraliteit en tijdelijke terugtreding uit de arbeidsmarkt. Mijn collega Maggie De Block is ingegaan op de problematiek van de oudere werknemers, de pensioenen en de gezondheidszorg.

Vooraleer dieper in te gaan op onze bekommernissen en voorstellen, wil ik eerst enkele zaken duidelijk stellen. Ten eerste, afspraken die gemaakt zijn in het verleden tussen de overheid en individuen en burgers van ons land, moeten nagekomen worden. Ten tweede, de VLD heeft als grote lijn dat we het draagvlak om onze sociale kwaliteit te behouden, willen verhogen. Het zal net over dat economisch draagvlak zijn dat ik hier zal spreken. Wat willen wij?

De levensstandaard is in België hoog en dat willen wij graag zo houden. Het recent Prospero-rapport van McKinsey bevestigt nogmaals dat de vergrijzing zonder beleidsaanpassingen een negatieve impact zal hebben op onze economische groei en dus ook op onze welvaart. Het is nu eenmaal een feit dat in ons land te weinig mensen werken. 40 jaar geleden ging men jammer genoeg tot 16 of 18 jaar naar school en daarna ging men werken. Men kwam vlot aan een loopbaan van 45 jaar. Nadien ging men op pensioen. De levensverwachting bedroeg in die periode 70 jaar. Op dit moment is die verhouding gevoelig gewijzigd. Wij gaan gemakkelijk tot 22 jaar naar school. Wij werken tot de leeftijd van 57 jaar. Dan gaan wij op vervroegd pensioen en nadien op pensioen. Ondertussen is de levensverwachting, gelukkig voor ons allemaal, gestegen tot 76 jaar voor mannen en 82 jaar voor vrouwen. Vroeger presteerden werknemers dus ongeveer 45 jaar professionele arbeid tegenover een periode van 25 jaar inactiviteit. Vandaag is die actieve periode gevoelig ingekort tot 35 jaar en de niet-actieve periode is verlengd tot 40 jaar voor vrouwen en 45 jaar voor mannen. Dat betekent dat de periode dat iemand bijdraagt voor het betalen van al onze sociale voorzieningen, minder lang is geworden dan de periode dat wij kunnen genieten van de sociale voorzieningen. U zult het mij niet kwalijk nemen, maar onze fractie vindt die evolutie in het bestaande repartitiestelsel enigszins zorgwekkend.

Wij komen ook nog tot een andere contradictie. Er is nog nooit zo'n uitdrukkelijke vraag naar het recht op arbeid geweest, terwijl alsmaar minder mensen bereid zijn om lang te gaan werken. Daartegenover staat dat men gemiddeld minder bijdraagt aan de voorzieningen waarin de overheid voorziet dan men er gemiddeld uithaalt. Dat komt door onze kortere actieve periode, alsook door onze gestegen verwachtingen en de gestegen levensstandaard. Onze fractie vindt dat zich hier een coherente beleidsstrategie opdringt. Volgens onze fractie moet die op drie pijlers zijn gebaseerd. Ten eerste, onze economie moet absoluut concurrentieel blijven. Ten tweede, werken moet lonen. Ten derde, onze sociale zekerheid moet leefbaar worden gehouden.

Vooraleer die pijlers kunnen worden uitgewerkt, is er behoefte aan een mentaliteitswijziging. Meer mensen zullen aan de slag moeten en zullen tot op latere leeftijd moeten werken. Men zal

01.15 Annemie Turtelboom (VLD): Il faut élargir l'assise économique pour préserver le maintien de la qualité de notre système social. Le niveau de vie est élevé en Belgique et nous souhaitons qu'il le reste. Mais il est évident que les actifs sont insuffisamment nombreux dans notre pays. Dans le passé, les carrières étalées sur quarante-cinq ans, alors que l'espérance de vie était de septante ans, n'étaient pas exceptionnelles. Aujourd'hui, la période de vie active est ramenée à environ trente-cinq ans, alors que l'espérance de vie est passée à septante-six ans pour les hommes et à quatre-vingt-deux ans pour les femmes. Dans un système de répartition, il faut s'inquiéter de ce que la période au cours de laquelle on verse des cotisations est moins longue que la période au cours de laquelle on bénéficie d'allocations sociales.

Nous avons besoin d'une stratégie politique cohérente, fondée sur une économie compétitive, sur le principe selon lequel le travail doit être récompensé et sur une sécurité sociale viable. Un changement des mentalités s'impose à cet effet. Les actifs devront être plus nombreux, ils devront travailler plus longtemps et veiller eux-mêmes à se constituer une pension complémentaire. Il faut offrir davantage de possibilités d'interrompre temporairement son parcours professionnel et de réduire les heures de prestations en fin de carrière ou de donner un autre contenu à son emploi.

Une étude révèle que pour plus de 96 pour cent des employeurs, l'augmentation de la durée de travail ne constitue pas la priorité majeure, contrairement à la possibilité d'engager des travailleurs de manière flexible lors des périodes d'activité intense.

geresponsabiliseerd moeten worden om zelf te zorgen voor een aanvullend pensioen. Ik weet dat dat niet altijd een populaire boodschap is, maar wel een noodzaak als wij onze sociale bescherming willen behouden.

Voor wat hoort wat. Hoe langer iemand werkt, hoe hoger zijn of haar pensioen ook moet zijn.

Bovendien heeft de overheid de morele plicht om alle uitwassen die de financiering van ons sociaalzekerheidssysteem hypothekeren, tegen te gaan. Samen met de strijd tegen fiscale fraude moet de strijd tegen sociale fraude vastberaden over het hele land worden gevoerd. Binnen de Belgische context betekent dit dat alle maatregelen inzake controle, bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsbereidheid van werklozen, in alle deelgebieden op dezelfde manier moeten worden toegepast. Deelgebieden die sneller willen gaan of andere accenten willen leggen inzake hun werkgelegenheidsbeleid, moeten de hefboomen daartoe op termijn ook in handen krijgen.

Ten slotte moet de huidige aanpak van vervroegde uittreding een alternatief krijgen. Er moeten meer mogelijkheden komen tot een tijdelijke terugtreding uit de arbeidsmarkt. Men moet de mogelijkheid krijgen om naar het einde van de loopbaan minder uren te presteren, of men moet naar een job met een andere inhoud kunnen evolueren.

Meer mensen aan het werk en een verdere schuldafbouw zijn de noodzakelijke voorwaarden om de kosten van de vergrijzing in de toekomst op te vangen. Economische groei is een eerste voorwaarde om dat te realiseren. Een recent internationaal rapport van de Wereldbank toonde aan dat België op de derde plaats stond op het vlak van het aantrekkelijker maken van het investeringsklimaat voor ondernemingen.

Op het vlak van arbeidsorganisatie – dat is een heel belangrijk punt voor onze partij – is er op dit ogenblik één vraag: de vraag naar soepeler werken. Wij werden de voorbije weken om de oren geslagen met 40 uur werken, meer werken, minder werken. Het leidde altijd tot zeer hevige discussies. Het besluit was altijd een patstelling tussen werkgevers- en werknemersorganisaties. Nochtans kan men in dit debat niet denken voor alle werkgevers en alle werknemers samen. Maatwerk is eigenlijk de oplossing. Een algemene maatregel is niet in staat om de soepelere manier van werken, die werkgevers en werknemers vragen, op te lossen. Als individu hebben wij niet elke week nood aan evenveel vrije tijd. Een bedrijf heeft niet elke week een exact evengrote productie.

Een recente studie van SD Worx bevestigt deze stelling. Een bevraging bij 1.245 werkgevers leerde dat 96% arbeidsduurverlenging niet als de belangrijkste prioriteit beschouwde. Werkgevers vinden het integendeel wel belangrijk dat werknemers flexibel kunnen worden ingezet tijdens pieken en dalen in de productie. Wij denken dat het bedrijfsniveau het aangewezen niveau is om de arbeidsduur en de arbeidsorganisatie te regelen. Wat ons betreft, zeg ik heel duidelijk: de 38-urige werkweek kan als basis blijven bestaan. Wil men, zoals bij Siemens in Duitsland, toch naar een verlenging gaan, en de sociale partners zijn het daarover eens op bedrijfsniveau, dan hebben wij daarmee uiteraard ook geen problemen. Toch blijft het zo dat bedrijven piek- en dalmomenten in hun productie moeten kunnen

Nous estimons que l'entreprise constitue le niveau approprié pour régler la durée et l'organisation du travail. On peut maintenir la semaine de travail de 38 heures comme base. Nous proposons de l'annualiser: un travailleur doit effectuer des prestations hebdomadaires de 38 heures en moyenne mais la semaine de travail peut toutefois compter de 34 à 42 heures. Ce système permet davantage de souplesse dans la production.

Le régime des heures supplémentaires doit également être assoupli. Le nombre d'heures supplémentaires autorisées doit être porté à 175 heures, soit quelque 10 pour cent du volume de travail sur une base annuelle. Nous ne prônons pas la flexibilité aveugle à l'avantage de l'employeur: notre proposition permet au travailleur de récupérer ses heures supplémentaires sous la forme de vacances supplémentaires ou de sursalaire ou encore de combiner les deux possibilités. Le VLD estime également qu'il faut rendre les heures supplémentaires moins onéreuses: les coûts parafiscaux afférents à une heure supplémentaire doivent être identiques à ceux d'une heure de travail normale, même si le travailleur est mieux rémunéré.

Une flexibilité accrue doit également permettre de concilier plus facilement l'activité professionnelle et la vie privée. Nous formulons trois propositions pour rendre le monde du travail plus favorable à la vie de famille: la réduction de la distance entre le lieu de travail et le domicile, par exemple par le recours au télétravail et par l'offre de services ménagers et l'accueil des enfants sur le lieu de travail; la réduction de la durée des trajets qui doit être réalisable par la récupération des heures supplémentaires à la meilleure convenance du travailleur; enfin, aider davantage

opvangen. Daarom hebben wij een heel concreet voorstel. Wij zouden de 38-urige werkweek op weekbasis annualiseren.

Wij zouden willen gaan naar een systeem, waarbij op jaarbasis gemiddeld 38 uur per week wordt gewerkt. Wat betekent dat? We organiseren de wekelijkse arbeidsduur binnen een vork van 34 uur tot 42 uur, wat ons concrete voorstel is. Gemiddeld komen we dan uit op 38 uur. Op die manier kan op bedrijfsniveau de productie een heel stuk soepeler worden georganiseerd.

Een tweede gedeelte in de arbeidsorganisatie betreft de overuren. Wat is het aantal overuren dat mag worden gepresteerd? Hoe worden de overuren gecompenseerd? Wat is de kostprijs van de overuren? Die drie aspecten moeten worden aangepakt, zodat onze bedrijven beter kunnen inspelen op marktoportunities. Bedrijven groeien nu eenmaal in stappen. Eerst komen er periodes waarin het bedrijf meer produceert dan het strikt genomen aan kan. Wanneer de hogere productie zich stabiliseert, zal het bedrijf extra personen aanwerven.

Het is dan ook hallucinant te horen dat er op dit ogenblik bedrijven zijn die orders laten liggen, omdat het overurenkrediet voor hun werknemers opgebruikt is of omdat de kostprijs van de overuren niet meer opweegt tegen de opbrengst die ze genereren voor het bedrijf. Daarom zeggen wij dat wij voorstander zijn van de uitbreiding van het overurencontingent van 65 uur naar 175 uur. Wij hebben in het voorjaar al een wetsvoorstel over dat punt ingediend. 175 uur is ongeveer 10% van het arbeidsvolume op jaarbasis. We gaan dus niet naar hallucinant lange werktijden. We kunnen, als onze gemiddelde weekbasis 38 uur is, daaraan op jaarbasis maximaal 10% toevoegen.

Is dat dan een blinde flexibiliteit die ten koste gaat van de werknemer? Neen, immers in ons concreet voorstel geven we ook meer mogelijkheden aan de werknemer om zijn overuren op te nemen in ofwel extra vakantiedagen, extra loon of in een combinatie van beide. We hebben in ons voorstel dus de lijn gevolgd van meer flexibiliteit voor de werkgever én meer flexibiliteit voor de werknemer, zodat zowel de productie als de combinatie van het werk met het privé-leven beter kunnen worden georganiseerd.

Voor de werkgevers vinden wij dat de kostprijs van overuren goedkoper moet worden. De VLD staat hier voor het principe dat de parafiscale kostprijs voor één overuur gelijk moet zijn aan die van een gewoon gepresteerd uur. Dat betekent dat, wanneer een overuur aan 150% of 200% wordt betaald, dat ook het geld is dat de werknemer krijgt. Alleen zal de werkgever slechts sociale bijdragen moeten betalen naar rato van 100% en niet naar rato van 150% of 200%.

Mijnheer de voorzitter, beste collega's, wanneer we de ambitie hebben om onze werkgelegenheidsgraad tot 70% te verhogen, betekent dat ook dat het onze ambitie moet zijn om werknemers in staat te stellen een loopbaan uit te bouwen die beter combineerbaar is met zijn of haar privé-leven. Ik heb het daarstraks al gehad over de flexibilisering van de arbeidsduur, die het de werknemers ook makkelijker maakt om te combineren. Dat is belangrijk, vooral ook omdat er een toenemende groep van mensen – alleenstaande moeders en vaders – is die het nog een heel stuk moeilijker heeft om het werk en het privé-leven met elkaar te combineren en niet altijd financieel in staat is om gebruik te maken van het systeem van

les parents qui travaillent, notamment par l'extension de système des titres-services. Cette extension peut s'accompagner de la suppression du système des ALE où les intéressés restent chômeurs alors qu'il y a pénurie de travailleurs dans le cadre des titre-services.

Le crédit-temps était initialement destiné à permettre aux travailleurs de s'occuper de leur famille ou de disposer de davantage de loisirs. Il s'agissait d'éviter un départ anticipé de la vie active. Dans la pratique, les hommes utilisent souvent le crédit-temps à la fin de leur carrière. En raison de la règle des 5 pour cent, il devient parfois difficile, pour les femmes, de recourir au crédit-temps. Dans bien des cas, elles choisissent alors purement et simplement de renoncer à leur carrière.

D'une manière générale, le système actuel du crédit-temps doit être revu au bénéfice d'un système d'épargne-temps. L'on pourrait considérer la semaine de travail de 38 heures sur la base de la carrière entière de sorte qu'en période d'activité intense, les travailleurs pourraient "épargner" des périodes qu'ils utiliseraient plus tard.

tijdskrediet.

De VLD vraagt om ernstig werk te maken van nieuwe vormen van ondersteuning van gezinnen met kinderen en van een gezinsvriendelijke flexibiliteit van de arbeidstijd. Ik zou daarvoor drie voorstellen willen doen.

Ten eerste, we willen de fysieke afstand tussen werk en gezin kleiner maken. Dit kan door deeltijds telewerk te stimuleren en satellietkantoren uit te bouwen, tenminste voor jobs waarin dit mogelijk is en wanneer de betrokken werknemer dat wenst. Omgekeerd kan men ook een thuis creëren op het werk. Dat kan door een strijk- of wasdienst te organiseren of door in een boodschappendienst of een kinderopvang op het werk te voorzien.

Uit onderzoek blijkt dat werkgevers veel minder investeren in dit type van ondersteuning. 96% van de vestigingen met minder dan 10 werknemers neemt geen enkel initiatief voor de opvang van de allerkleinsten. Amper 1% laat zich in met huishoudelijke en winkeldiensten.

Ten tweede, de verplaatsingstijd tussen woning en werk zou moeten verkleind worden. In dit kader kan de flexibiliteit waarover ik het daarnet reeds had een oplossing bieden voor de werknemer. Vooral tijdsovereïnstemming voor werknemers kan een aantal problemen oplossen. De werkuren en de verplaatsingsuren van vader en moeder staan vaak haaks op het vroege sluitingsuur van de scholen. Buitenschoolse kinderopvang kan het een en ander oplossen, maar niemand van ons heeft de bedoeling om zijn kinderen van 7 uur 's ochtends tot 8 uur 's avonds in de kinderopvang te laten opnemen. Daarom kan een vrij opnemen van overuren en glijdende werkuren veel tijdsproblemen verhinderen.

Ten derde, we willen de bestaande mogelijkheden, zoals dienstencheques, verder uitbreiden om de ondersteuning van werkende ouders te verbeteren. De VLD zal geen uitholling van het systeem aanvaarden door het hoofdzakelijk aan te passen aan de noden van senioren of door de kostprijs inkomensgerelateerd te maken.

De uitbreiding van de dienstencheques kan worden gerelateerd aan een verdere afbouw van de PWA's. Dat systeem beantwoordt immers ook aan reële behoeften, maar heeft wel het nadeel dat PWA's het werklozenstatuut behouden. Hierdoor blijven heel wat echte jobs liggen. Deze week is er nogmaals een alarmkreet geweest over een tekort aan arbeidskrachten in het boomende systeem van dienstencheques.

Toen het tijdskrediet werd ingevoerd heeft men mooie premies gezocht om het gebruik van het systeem aan te moedigen. Men is echter vergeten om de koppeling te maken naar de einde-loopbaanproblematiek. Het algemeen principe was om tijdskrediet toe te staan aan werknemers die zich tijdelijk vol- of deeltijds zouden kunnen terugtrekken uit het arbeidsproces zodat ze de tijd zouden hebben voor de zorg van hun kinderen of meer vrije tijd zouden hebben. Tegelijkertijd zou het de bedoeling zijn dat dit tijdelijke terugtreden de algemene tendens van vervroegde uittreding zou vervangen.

Van dit laatste is er in de praktijk weinig of niets te merken zodat het tijdskrediet de facto gewoon leidt tot een arbeidsduurvermindering. Op die manier dreigt het tijdskrediet het brugpensioen van morgen te worden, vooral dan voor mannen, want men kan het tijdskrediet moeilijk genderneutraal noemen. Van de jongere werknemers zijn het vooral vrouwen die tijdskrediet willen nemen, tenminste als ze de kans krijgen, want door de 5%-drempel worden sommigen in hun voordeel gehinderd omdat de 50-plussers hun absoluut recht op halftijds of een vijfde tijdskrediet reeds hebben opgenomen. Uit onderzoek blijkt dat het vooral mannen zijn die gebruik maken van deze formule en dat ze het beschouwen als een geleidelijke vervroegde uittreding.

Wanneer de jonge vrouwen dan toch geen tijdskrediet kunnen opnemen, zijn zij het die dus moeten inboeten op bijvoorbeeld de pensioenopbouw. We beginnen nu te merken dat er een heel aantal vrouwen zijn die een significant kleiner pensioen hebben dan mannen. Zij zijn nog altijd geneigd hun professionele activiteit stop te zetten indien de combinatie van werk en gezin problematisch blijft.

We zullen ons dus moeten vragen stellen, ook bij de continue vraag om de premies van het tijdskrediet te verhogen. Ook de gelijkstelling van pensioenrechten voor de ganse periode zal misschien niet langer houdbaar zijn. Er rijzen ook klachten over het feit dat tijdskrediet kan worden opgenomen voor eender welke doelstelling. Voorbeelden zijn gekend. Ik denk aan de moeder van twee jonge kindjes die geen beroep kan doen op tijdskrediet omdat haar jonge ongehuwde collega intussen op wereldreis is vertrokken. Het is duidelijk dat er een debat zal moeten komen over het financiële impact van tijdskrediet en om de finaliteit om het tijdskrediet op te nemen beter te omschrijven. Tegelijk wordt het debat over de koppeling tussen tijdskrediet en vervroegde uittreding onvermijdelijk.

Dit brengt ons opnieuw bij de problematiek van het tijdsparen gedurende onze volledige loopbaan. Wanneer ik daarstraks sprak over de annualisering van de arbeidstijd, onze 38 uur per week maar berekend op jaarbasis zodanig dat men aan een gemiddelde van 38 uur per week komt, kan men hetzelfde doen met de loopbaan. Men kan de hele loopbaan gaan bekijken en tijdens de loopbaan tijdsparen gaan inbouwen. Voor ons betekent dit niet dat er afbreuk zou worden gedaan aan themaverloven, zoals bijvoorbeeld ouderschapsverlof of zorgverlof. Wij stellen die verloven absoluut niet in vraag. Een evolutie naar het systeem van tijdsparen is echter wel wenselijk. Wie tijdelijk meer werkt, spaart dan voor langere onderbrekingen van arbeid op ogenblikken die belangrijk zijn voor zijn of haar privé-leven. Bovendien kan het systeem van tijdskrediet in één of andere vorm geïntegreerd worden in het systeem van tijdsparen, bijvoorbeeld door te starten met een forfaitair aanvangskrediet, wat toch een hulp kan zijn voor de jongere werknemers die misschien niet in de mogelijkheid zijn om eerst te sparen voor ze een krediet kunnen opnemen.

01.16 Hans Bonte (sp.a-spirit): Collega Turtelboom, ik heb een informatieve vraag. Ik vrees dat ik u niet helemaal goed begrepen heb. Ik denk dat u zeer terecht de nadruk legt op het belang van tijdsparen, tijdskrediet, deeltijds werken, loopbaanonderbreking, enzovoort. Ik wil de collega's doen opmerken dat er ook in de commissievergaderingen een zeer duidelijk verband gevonden werd

01.16 Hans Bonte (sp.a-spirit): En quoi consistent précisément vos critiques à l'encontre du système actuel?

tussen mensen die de mogelijkheid hadden om gedurende hun loopbaan tijdelijk halftijds te werken, deeltijds te werken, de loopbaan te onderbreken, enzovoort. Het zijn precies die groepen die ook effectief langer op de arbeidsmarkt blijven. Daar zat dus een positief verband wat ons toch een beetje verbaasd heeft. Nu wil ik terugkomen op uw discours.

Ik heb niet helemaal begrepen waar uw punt van kritiek ligt op het huidige tijdskredietstelsel. Enerzijds hoor ik u inderdaad pleiten voor een grotere toegang, zeker in het kader van opvoeding van kinderen. Aan de andere kant hoor ik u ook zeggen dat die 5% toch wel een probleem is aangezien u vaststelt dat andere categorieën dan die jonge moeders veelal tijdskrediet gaan opnemen. We moeten ook denken over de gelijkstelling enzovoort, maar wat is nu precies uw punt van kritiek op het tijdskredietstelsel?

01.17 Annemie Turtelboom (VLD): Het punt van kritiek is vooral dat het, ten eerste, op een andere manier wordt opgenomen. Het zijn vooral vrouwen die het opnemen - blijkt uit onderzoek - tussen 25 en 40 jaar om werk en gezin te combineren. Het zijn vooral mannen die het opnemen op het einde van hun loopbaan om eigenlijk op die manier vervroegd uit te treden.

Indien zij dat absoluut recht eerst hebben ingenomen, dreigen vooral jonge vrouwen, die tijdskrediet willen nemen om hun werk met hun privé leven te combineren, in de kou te blijven staan. Dit is een eerste kritiek om aan te tonen dat het systeem van tijdskrediet niet helemaal gender-neutraal is. Eens je als jonge vrouw het recht hebt opgenomen, kan je het niet meer opnemen om vervroegd uit de arbeidsmarkt te treden. Om die reden zei ik eerder dat tijdskrediet het brugpensioen van morgen dreigt te worden en dat is eigenlijk niet de bedoeling. Het was de bedoeling van tijdskrediet om periodes in te bouwen waarin men kan stoppen om langer op de arbeidsmarkt te blijven.

01.18 Hans Bonte (sp.a-spirit): Ik kan u niet helemaal volgen. Wij hebben vastgesteld dat er in de praktijk nauwelijks gebruik wordt gemaakt van het recht op halftijds tijdskrediet op hogere leeftijd. Zeer weinig personen maken er gebruik van, terwijl de regering het heeft ingevoerd om te vermijden dat mensen voor de brutale keuze worden geplaatst om definitief de arbeidsmarkt te verlaten, enerzijds of een stap terug te zetten door halftijds te blijven werken op het moment dat ze moeilijkheden ondervinden om het ritme te blijven volgen, anderzijds. Het gaat hier om een soort landingsbaan.

Ik deel uw mening dat we dit zeer goed in de gaten moeten houden en nagaan of het geen glijbaan is die mensen uit de arbeidsmarkt drijft. De redenering was precies omgekeerd. Ik heb het gevoel dat we veel te vroeg conclusies trekken omdat er hoe dan ook heel weinig personen aan deelnemen en we de motivatie van de mensen niet kennen.

Ik volg wel uw redenering waar u zegt dat er een soort concurrentie ontstaat op het vlak van tijdskrediet aangezien het genormeerd is tot 1, 2, 3 of 5%. Uw 5% geldt enkel in bedrijven waar men de wettelijke

01.17 Annemie Turtelboom (VLD): Actuellement, le crédit-temps n'est pas neutre selon qu'il concerne les hommes ou les femmes. Les femmes de 25 à 40 ans y recourent pour pouvoir s'occuper davantage de leur famille. Les hommes y font appel à la fin de leur carrière pour arrêter de travailler plus tôt. Lorsque 5 pour cent des travailleurs ont usé de leur droit au crédit-temps, la possibilité n'est plus automatique pour les autres. Les jeunes femmes en particulier risquent d'être laissées pour compte. Et les travailleuses qui ont recouru au crédit-temps lorsqu'elles étaient jeunes ne pourront plus en bénéficier pour arrêter de travailler plus tôt.

01.18 Hans Bonte (sp.a-spirit): Je ne peux souscrire à vos propos. Précisément, très peu de personnes usent du droit au crédit-temps à un âge avancé. En prévoyant cette possibilité, le gouvernement voulait permettre aux travailleurs d'aménager leur carrière de manière flexible, afin que ceux à qui le rythme de travail pose des problèmes ne soient pas contraints d'arrêter de travailler abruptement. S'il convient d'évaluer cette mesure, il serait prématuré d'en tirer des conclusions, vu le nombre restreint de travailleurs qui usent de ce droit et le manque d'informations concernant leurs motivations.

norm van 1% verruimd heeft tot 5%. In veel bedrijven ligt dit percentage een pak lager. Het leidt tot concurrentie en spanningen op de bedrijfsvloer. We moeten daaraan meer aandacht besteden omdat we moeten vertrekken van het beeld van een overgestresseerde arbeidsmarkt op relatief jonge leeftijd. Stress is een van de grootste gezondheidsproblemen van deze tijd. Ik denk dat we daar meer ademruimte en meer mogelijkheden moeten geven aan deeltijds werken door tijdscrediet te veralgemenen. Ook vanuit wetenschappelijke hoek kan men dit ondersteunen doordat precies deze mensen effectief langer aan de slag blijven. Ik zou het een niet met het andere vermengen. Ik zou veeleer pleiten voor een algemene verruiming.

J'estime également qu'une forme de concurrence risque d'être générée au sein des entreprises, le nombre de travailleurs qui peuvent avoir recours au crédit-temps étant soumis à un quota. Cette situation constitue une source de tensions. Les jeunes travailleurs sont surchargés et le stress constitue un problème de santé majeur. J'estime qu'il se justifie d'élargir l'éventail de possibilités en matière de crédit-temps. Les citoyens continueront ainsi à travailler plus longtemps.

De **voorzitter**: Mevrouw Turtelboom, gelieve te besluiten.

01.19 Annemie Turtelboom (VLD): Ik wil alleen maar waarschuwen. Men moet goed opletten met het tijdscrediet en met de eindeloopbaanproblematiek.

Terecht werd het voorbeeld aangehaald van de jonge moeder die haar tijdscrediet niet meer kon opnemen omdat het recht al is ingevuld of omdat iemand anders het heeft ingenomen om bijvoorbeeld een wereldreis te maken.

Bij het systeem van tijdsparen kan tijdscrediet worden geïntegreerd in het systeem van tijdsparen, waardoor jonge werknemers eigenlijk met een startkrediet beginnen.

Als politici hebben wij ook de plicht om minder aangename boodschappen te brengen. Ik denk dat de vergrijzingcommissie ons voor de keuze heeft gesteld: ofwel zetten wij onze oogkleppen op en laten wij de zorg over aan degenen die na ons komen, ofwel durven wij een kat een kat noemen en nemen wij maatregelen om onze welvaartsstaat in het algemeen en onze sociale zekerheid in het bijzonder voor de toekomst te vrijwaren.

Als liberalen beogen wij het behoud van een betaalbaar en effectief sociaal zekerheidssysteem. Daarvoor zijn gedurfde beleidsmaatregelen nodig. Dus ja, meer mensen zullen langer moeten werken en ja, daarvoor moeten wij de huidige praktijk van vervroegde uittreding ombouwen tot een deugdelijk systeem van tijdelijke terugtredingen en uitbouw mogelijkheden voor ouderen die dat wensen. Dat mensen die de wil en de moed opbrengen om langer te werken daarvan financieel beter worden tijdens hun actieve leven en tijdens hun pensionering, lijkt ons geen zonde maar eerder een evidentie. Laten wij vooral niet vergeten dat een van de sleutelfactoren in het verhaal van een verhoging van de werkgelegenheidsgraad de vrouwen zijn. Positieve discriminatie is niet aan de orde, genderneutraliteit echter des te meer.

Wij hopen dat wij vandaag vanuit de VLD met onze voorstellen een beetje kleur in het vergrijzingdebat gebracht hebben. Wij hopen vooral ook dat wij toch geen blauwtje oplopen.

01.19 Annemie Turtelboom (VLD): Ce que je veux dire, c'est que le crédit-temps couplé doit aller de pair avec une vigilance accrue en fin de carrière. Le crédit-temps peut être intégré dans le système d'épargne-temps et les jeunes travailleurs peuvent entamer leur carrière avec une sorte de crédit de départ.

Il appartient aux hommes politiques d'oser émettre a priori des messages négatifs. Nous voulons un système financièrement efficace et viable, ce qui nécessite des mesures politiques audacieuses. Un plus grand nombre de personnes devront continuer à travailler plus longtemps et elles peuvent en tirer avantage pendant leur carrière comme pendant leur pension. Il convient en outre se soucier de la participation des femmes au monde du travail et de favoriser la neutralité des sexes.

01.20 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter,

01.20 Annelies Storms (sp.a-

collega's, mijnheer de minister, het debat van de vergrijzing werd al vijftien jaar geleden gevoerd, zij het misschien schoorvoetend. Ik was er toen zeker nog niet bij. Over vijftien jaar zal het ongetwijfeld nog steeds op de politieke agenda staan.

De **voorzitter**: Mevrouw, mag ik u onderbreken? Vierentwintig jaar geleden was ik minister van Pensioenen. Ik heb vandaag zaken gehoord die toen reeds gezegd zijn geweest. Dus ook daar: festina lente.

01.21 Annelies Storms (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, bedankt voor die wijze tip voor jonge, beginnende parlementsleden. Ik zal dat zeker goed in mijn hoofd prenten als ik hier dan nog sta, want de houdbaarheid van parlementsleden wordt steeds korter. Misschien moeten wij daaraan ook eens een debat wijden.

Over de remedies om de stijgende kosten die de vergrijzing met zich meebrengt aan te pakken, lijkt zich toch, heb ik de indruk na een namiddag luisteren, een consensus af te tekenen. Meer mensen moeten aan het werk blijven zodat de basis van ons systeem breed genoeg blijft. De staatsschuld dient drastisch afgebouwd te worden en reserves opgebouwd, onder meer via het Zilverfonds. De stijgende kosten in de sociale zekerheid dienen onder controle gebracht te worden. Als wij die drie zaken kunnen realiseren – dat is al heel wat –, dan komen wij al een heel eind verder.

Voor spirit gaat het debat veel ruimer. Het gaat ook over de mensen achter de cijfers. Vergrijzing is geen bedreiging. Wij zien dat als een uitdaging.

Wij zien het als een uitdaging om niet te gaan rommelen in de marge, maar om breed na te denken over hoe we onze samenleving in de toekomst zullen organiseren en opbouwen. Het betreft immers een volledige heroriëntering van het leven, van de wieg tot aan het rusthuis, van onderwijs tot economie.

De vergrijzing vraagt creatieve oplossingen. Het is een teken van welvaart en welzijn dat mensen steeds langer leven. Vroeger was men vaak al dood nog voor men van zijn pensioen kon genieten. Nu is er een lange postactieve fase. Dat biedt heel wat potentieel dat de maatschappij nog moet ontdekken. Ouderen beschikken over heel wat kennis, ervaring en vaardigheden. Onze samenleving moet daarvan maximaal gebruikmaken. Gepensioneerden worden ook steeds kapitaalkrachtiger. Dat biedt ook perspectieven op economisch vlak, zowel wat consumptie als wat tewerkstelling betreft. Zo mogen we ons zeker aan een boom in de vrijetijdsindustrie verwachten.

De vergrijzing van de bevolking zal ook nieuwe diensten en nieuwe zorgvormen met zich brengen die de inzet van veel werkkrachten zullen vergen. Er zijn dus zeker niet alleen negatieve kanten aan het verhaal. De grijze golf hoeft niet onze ultieme nachtmerrie te worden.

Om van vergrijzing een succes te maken, moet de graad van arbeidsparticipatie drastisch de hoogte in. Mensen moeten langer aan de slag blijven. We zitten immers met de paradox dat we met zijn allen steeds langer leven, maar steeds vroeger stoppen met werken. Langer werken betekent voor ons in eerste instantie anders en beter werken en de kwaliteit van het werk vooropstellen. We moeten echt af van het klassieke loopbaanmodel waarbij mensen tussen hun studies

spirit): Le débat sur le vieillissement est mené depuis quinze ans déjà.

01.21 Annelies Storms (sp.a-spirit): Au fond, il existe un consensus: davantage de personnes devront travailler plus longtemps, la dette publique doit être réduite, des réserves doivent être constituées, la hausse des coûts dans le secteur de la sécurité sociale doit être maîtrisée.

Pour Spirit, le vieillissement ne doit pas être appréhendé comme une menace, mais plutôt comme un défi. Il faudra réorienter le cours de la vie dès la naissance. Le vieillissement ne comporte pas que des aspects négatifs: les personnes âgées pourront servir utilement. Disposant de moyens financiers importants, elles pourront stimuler l'économie et induire la création de services et de formes de soins divers.

Il faut augmenter le taux d'activité. Vivre toujours plus longtemps en travaillant de moins en moins constitue une option insoutenable. Il faudra travailler autrement et mieux. Actuellement, entre la fin de leurs études et leur cinquantième anniversaire, les gens doivent se battre sur le marché de l'emploi, d'où ils sortent prématurément, épuisés. Nous devons développer une nouvelle conception de la carrière professionnelle, conforme au nouveau cheminement de l'existence. La carrière doit véritablement être étalée sur une période plus longue.

Pour nous, travailler plus longtemps n'implique pas l'instauration de la semaine de 40 heures ou le travail obligatoire jusqu'à 70 ans. Le relèvement de l'âge de la pension légale n'est

en hun vijftigste levensjaar in een wedren terechtkomen waarbij het bijna onmogelijk is arbeid, gezin, vrije tijd en andere engagementen te combineren. In een dergelijk model ligt vervroegde uittreding bijna voor de hand. Anders en beter werken veronderstelt een nieuwe visie op de arbeidsloopbaan. De levensloop is in de laatste vijftig jaar sterk gewijzigd, onder andere door de emancipatie van de vrouw, de langere levensduur en het groter belang van menselijk kapitaal. Deze gewijzigde levensloop zorgt ook voor een andere arbeidsloopbaan dan het klassieke loopbaanmodel. Een carrière mag best wat meer worden uitgesmeerd, wat meer tijd voor wie meer tijd nodig heeft, zij het simpelweg om jong te zijn, om een goede papa of mama te zijn, om tussendoor een nieuwe uitdaging aan te gaan of om een midlifecrisis of een menopauze te doorstaan. Lang werken staat voor ons niet synoniem met de invoering van de veertigurige werkweek of met verplichte arbeid tot zeventig jaar. Wie met dergelijke doemscenario's koketteert, moet heel goed beseffen welke onrust hij stookt. Voor spirit is het verhogen van de wettelijke pensioenleeftijd niet aan de orde. De actieve bevolking vergroten kan op de eerste plaats door de werkloosheid bij mensen onder de vijftenzestig jaar terug te dringen door bijvoorbeeld het creëren van flexibele jobs of door ervoor te zorgen dat er een goede begeleiding en opleiding is voor onze jongeren en onze allochtonen.

Wanneer wij de combinatie arbeid-gezin vergemakkelijken, wanneer wij de werknemers zich meer betrokken laten voelen bij hun werk en een burn-out tegengaan, zullen werknemers sneller de arbeidsmarkt betreden en ook die minder snel verlaten.

Wij zijn ervan overtuigd dat levenslang en levensbreed leren hier echte sleutelbegrippen zijn. Wie met de tijd mee wil evolueren, moet zich ook permanent bijscholen. Zo kunnen wij mensen optimaal de kans bieden op een tweede carrière indien zij al dan niet gedwongen aan een nieuwe uitdaging toe zijn. Personen die zware fysieke arbeid verrichten, zoals brandweerlui of bouwvakkers, dienen wij tijdig de nodige omscholing aan te bieden. Zo belanden ze niet op te jonge leeftijd in het pensioenstelsel, maar kunnen zij zich optimaal voorbereiden op een nieuwe, tweede loopbaan. Oudere werknemers worden nu al te vaak op brugpensioen gestuurd. Werkloosheid met een toemaatje of een eersteklasbegravenis. Het is maar hoe men het bekijkt. Weinigen onder ons zullen zich geroepen voelen om het brugpensioen af te schaffen. Ook wij niet. Wij kunnen echter het gebruik ervan en gelijkaardige systemen die de vervroegde uittreding nu aanmoedigen, niet langer meer fiscaal aanmoedigen.

Collega's, mijnheer de voorzitter, spirit weigert de voorspellingen van sommige economen dat in 2030 jong en oud met getrokken messen tegenover elkaar zullen staan en dat de vergrijzing de inzet wordt van de volgende wereldoorlog, te geloven. Voor ons kan een duurzame oplossing voor de vergrijzing alleen steunen op solidariteit. Volgens cijfers van het Federaal Planbureau zullen er in 2050 8% minder jongeren zijn dan vandaag. Het aantal 60-plussers zal met de helft zijn toegenomen. Bij de groep ouder dan 80 jaar zien wij zelfs een verdrievoudiging van de cijfers. Willen wij een clash van de generaties voorkomen, dan moeten wij de kosten van de vergrijzing rechtvaardig spreiden tussen alsook binnen de generaties. Wie wat fortuinlijker was met zijn loopbaan en de daaraan gekoppelde wedde, zal solidair moeten zijn met de medegepensioneerden die wat minder geluk hebben gehad. Dat is niet meer dan billijk.

pas à l'ordre du jour. Nous devons encourager les gens à continuer de travailler jusqu'à l'âge de soixante-cinq ans, faciliter la conciliation de l'activité professionnelle et de la vie de famille, investir dans la formation, la formation continue et le recyclage. La formation à vie est une notion-clé. Il n'y a pas lieu de supprimer la prépension, mais de revoir l'usage qu'on en fait.

Spirit refuse de croire au scénario catastrophe prédisant qu'en 2003, les aînés et les jeunes seront à couteaux tirés. La diminution du nombre de jeunes et l'accroissement spectaculaire du nombre d'aînés contiennent toutefois les germes d'un choc des générations. C'est pourquoi il nous faut cultiver la solidarité non seulement entre les générations, mais aussi au sein des générations. Le vieillissement de la société ne peut entraîner une réduction des moyens en faveur des jeunes. Au contraire. Il convient de former une jeune génération pleine de ressort, en investissant dans l'enseignement et la formation, dans des logements financièrement accessibles et dans d'autres mesures en faveur des familles, dans des emplois flexibles, dans une société stable et soucieuse du bien-être des enfants.

Quant aux plus de 65 ans, ils ne peuvent être écartés sans autre forme de procès. Il ne suffit pas que la durée de vie s'allonge, encore faut-il que ces années soient vécues de manière plus intense. En matière de soins de santé, il convient de s'attacher non seulement à la payabilité, mais aussi à une qualité de vie optimale pour les aînés.

Nous devons veiller à ce que les personnes âgées conservent leur dignité le plus longtemps possible. Nous optons en faveur du renforcement des soins de première ligne, dans le cadre des

Een heel belangrijke uitdaging wordt het organiseren van de solidariteit tussen de verschillende generaties. Dan doelen wij niet alleen op de financiële solidariteit. Het stijgend aantal bejaarden zal ook een stijgend aandeel in de gemeenschapsvoorzieningen opeisen. Wij denken bijvoorbeeld aan de ruimte in de stad of de zendtijd op televisie, en terecht. Dat mag echter geenszins ten koste gaan van onze jongeren. Voor ons gaat vergrijzing niet automatisch samen met een vermindering van de middelen voor de jongeren. Wij mogen speeltuintjes of openluchtwembaden niet sluiten, omdat ze zagezegd voor overlast zorgen. Neen, wij moeten investeren in de ouderen én de jongeren. Wij moeten net zoeken naar manieren om jongeren en senioren samen te brengen. Beide generaties kunnen heel veel van elkaar leren. Beide generaties hebben ook een verantwoordelijkheid te dragen ten aanzien van elkaar. Beide generaties hebben ook onze uitzonderlijke aandacht nodig.

Het hoge zelfmoordcijfer bij onze jongeren – we zitten helaas aan de top in Europa en bij uitbreiding zelfs in de wereld – toont genoegzaam aan dat er iets schort aan het welbevinden van onze jongeren. Het is dan ook meer dan ooit van belang dat we een sterke, veerkrachtige generatie jongeren kunnen voortbrengen die de lasten van de ouderen mee helpt dragen. Meer en beter investeren in jeugdbeleid, in jeugdwelzijn, in onderwijs: dat moet ons antwoord zijn. Een goede vorming die resulteert in een degelijk diploma is de ideale start van een professionele carrière. Betaalbare woningen en zekere jobs zijn een motivatie om sneller dan vandaag ook aan een familiale loopbaan te beginnen. Een beleid dat de gezinnen het vergemakkelijkt hun kindervens te realiseren, hoeft daarbij geen taboe te zijn of tot mislukken gedoemd. Dit vereist meer dan wat te spelen met de hoogte van een kinderbijslag. We moeten dan bouwen aan een stabiele, veilige en kindvriendelijke samenleving die uitnodigt om nieuw leven op de wereld te zetten.

Ligt het zelfmoordcijfer bij de jongeren veel te hoog, dan geldt eigenlijk hetzelfde voor de vijfenzestigplussers. Maar ja, hoe kan het ook anders in een maatschappij die te snel de bejaarden aan de kant schuift en hen de stempel “nutteloos” opdrukt? Collega's, meer jaren aan het leven toevoegen is dus niet voldoende: we moeten ook meer leven aan de jaren toevoegen. Dat betekent onder meer dat oudere werknemers ook de kans moeten krijgen om geleidelijk uit hun actieve loopbaan te stappen. Zo geven we hen de tijd om zich aan te passen aan een nieuw leefritme en om een zinvolle alternatieve tijdsbesteding te ontwikkelen. Hun enorme ervaring mogen we niet zo maar overboord gooien: we moeten die optimaal benutten om bijvoorbeeld jonge, nieuwe werknemers te begeleiden. Als iemand na zijn vijfenzestigste liever gewoon doorwerkt, waarom dit dan onmogelijk maken?

Meer leven aan de jaren toevoegen moet ook ons streefdoel zijn in de gezondheidszorg. Het vergrijzingsvraagstuk mag zich ook hier niet beperken tot het betaalbaar houden van de gezondheidszorg. Onze grote bezorgdheid moet hier ook zijn werk maken van maximale levenskwaliteit en zorgzekerheid voor onze ouderen. We moeten werken aan zorg die toegankelijk en vrij te kiezen blijft. We moeten de ouderen zo lang mogelijk in hun waardigheid en in hun onafhankelijkheid laten. We moeten werken aan een zorg die aangepast is aan de noden van een steeds ouder wordende

structures de coopération entre les différents prestataires de soins. Par ailleurs, les équipements collectifs doivent être adaptés. Nous sommes en tout cas fermement opposés à la constitution de ghettos de personnes âgées. Les fonctions de soins et de logement doivent être intégrées. Et pourquoi pas une crèche dans une maison de repos?

Quant au problème croissant de la démence chez les personnes âgées, il requiert d'urgence toute notre attention. L'expérience acquise à l'étranger nous enseigne que deux tiers des femmes et un tiers des hommes meurent en état de démence. Les personnes âgées atteintes de démence ne peuvent être cachées au fond d'institutions impersonnelles mais méritent d'être accueillies dans des projets aux dimensions familiales.

La question du vieillissement dépasse le seul aspect financier. Elle influence tous les aspects de la société. Un échec dans l'un de ces domaines nous entraînerait tout droit vers un fiasco humain. Par ailleurs, les personnes âgées ne constituent pas des objets coûteux et inutiles et les jeunes ne peuvent être considérés comme des vaches à lait. Le vieillissement constitue pour nous un défi et doit nous inciter à œuvrer en faveur d'une politique de l'enseignement et de la jeunesse de qualité et à organiser, pour les personnes âgées, des soins axés sur la dignité humaine.

Faire du vieillissement une réussite, voilà un enjeu qui ressortit également à la compétence des Communautés et des autorités locales. Unissons nos forces en faveur d'une société meilleure et durable. La création d'une conférence interministérielle sur la Politique des personnes âgées ne suffit pas. Cette conférence doit entamer ses

bevolking. Wij opteren daarin voor een verdere uitbouw van de eerstelijnszorg, waarin samenwerkingsverbanden tussen de verschillende zorgverleners voor een continue zorg kunnen instaan.

travaux dans les meilleurs délais.

Ook de voorzieningen van de gemeenschap zullen aan de steeds groter wordende groep zorgbehoevenden moeten aangepast worden.

Wij passen alvast voor getto's van bejaarden. De woon- en zorgfuncties moeten worden geïntegreerd in woon- en zorgzones, met bijvoorbeeld een kindercrèche in een rust- en verzorgingstehuis. Waarom niet?

We moeten ons ook dringend buigen over het groeiend probleem van de dementie. Dementie is even aan bod geweest tijdens de commissiebesprekingen. Wij beschikken in België niet echt over cijfers, maar cijfers uit het buitenland hebben ons geleerd dat, rekening houdend met de levensverwachting, twee derden van de vrouwen en een derde van de mannen dement overlijdt. We mogen deze dementerende bejaarden niet verstoppen in grote, onpersoonlijke instellingen. Zij verdienen opvang en individuele verzorging in kleine huiselijke projecten, zo dicht mogelijk bij hun vertrouwde omgeving.

Collega's, mijnheer de minister, het vergrijzingsdebat handelt niet louter over centen. De vergrijzing heeft duidelijk een impact op elk facet van onze samenleving. Als het niet op al deze domeinen goed zit, dan stevenen we af op een mislukking, al was het maar een menselijke mislukking. Het vergrijzingsdebat gaat in de eerste plaats over mensen en over het welbevinden van die mensen. Laten we erover waken dat wij niet in de val trappen. Ouderen zijn geen geldverslindende en overbodige objecten en jongeren zijn geen rijpe melkkoeien.

Collega's, de vergrijzing daagt ons niet alleen uit tot het betaalbaar houden van de pensioenen en de gezondheidszorgen, maar ook tot een performant onderwijs- en jeugdbeleid, tot een ouderenzorg waarin de waardigheid van de oudere centraal staat. De vergrijzing tot een succes maken is niet alleen de opdracht van het Federale Parlement en zijn regering, maar ook van de Gemeenschappen en van de lokale overheden. Laten we elkaar niet beconcurreren, maar laten we met gebundelde krachten, met alle politieke en zeker ook alle sociale en maatschappelijke actoren, van de vergrijzingsgolf een unieke opportuniteit maken om tot een betere, duurzame samenleving te komen. De oprichting van een interministeriële conferentie Ouderenbeleid is daarbij niet voldoende. Het wordt echt hoog tijd dat ze samenkomt en van de vergrijzing een succes maakt.

De **voorzitter**: Last but not least zal onze rapporteur van deze namiddag nu het laatste woord hebben. Mevrouw Lanjri, u hebt het woord voor uw betoog in deze bespreking.

01.22 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u hebt mij zonet gezegd dat ik mij heel populair zou maken in deze Kamer door kort te zijn.

De **voorzitter**: Dat heeft de heer de Donnea daarstraks bewezen.

01.23 Nahima Lanjri (CD&V): Ik zal dat dan ook eens proberen.

01.23 Nahima Lanjri (CD&V): Dans notre pays, le taux d'emploi

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal met de deur in huis vallen.

Eerst en vooral geef ik enkele cijfers. De werkgelegenheidsgraad is bij ons 60 procent en in Europa 64 procent. Het is al eens gezegd. Wat blijkt? Als we hetzelfde percentage zouden halen als Europa – 64 procent dus – zouden er 300.000 werkenden meer zijn of 300.000 werklozen minder.

Ten tweede, als onze werkgelegenheidsgraad de laatste jaren in hetzelfde tempo zou groeien als het gemiddelde in de rest van Europa zouden er 100.000 werkenden kunnen bijkomen.

Ten derde, als wij bij de 55-plussers hetzelfde niveau zouden halen als de rest van Europa - bij ons is het gemiddelde 1 op 4; het gemiddelde in Europa is 4 op 10 - betekent dat 150.000 werkenden meer. Dat zijn geen cijfers die ik heb uitgevonden. Het zijn cijfers van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid. Ik tel die cijfers even op: 300.000, 100.000 en 150.000, dan kom ik aan 550.000 werkenden meer. Met andere woorden, hoeveel werklozen zijn er vandaag de dag? Inderdaad, 555.000: aan u om de conclusie te trekken.

Goed, jammer dat wij die boot gemist hebben. Ik wil echter niet pessimistisch zijn. Wij hebben die boot gemist maar wij zullen natuurlijk...

01.24 Pierre Lano (VLD): Mijnheer de voorzitter, zij heeft de oplossing van de heer Bogaert gegeven.

01.25 Nahima Lanjri (CD&V): Heb ik de oplossing gegeven?

Goed, ik richt mij tot de minister van Tewerkstelling, mevrouw Freya Van den Bossche - die hier niet is maar ik zal mij tot haar richten en mij met veel verbeelding voorstellen dat zij hier wel is. Wat zullen wij moeten doen - uiteraard, mijnheer Tobback, heb ik u echt wel zien zitten - om mensen langer te doen werken? Ik zal maar een aspect behandelen want mijn collega, Greta D'hondt heeft de rest al uitgebreid aan bod laten komen. Ik zal het enkel hebben over hoe wij ervoor kunnen zorgen dat mensen langer werken en dat er ook meer mensen werken.

Ik som een paar zaken op. Langer werken betekent natuurlijk niet: voor iedereen de pensioenleeftijd van 65 jaar verhogen, maar gewoon dat wij inderdaad langer werken dan nu, 37 jaar. Hoe? Natuurlijk door arbeid aantrekkelijker te maken en de levensloopbenadering te veranderen. Ik ga daar niet verder op in. Daarnet is lang genoeg gesproken over tijdskrediet, arbeidsduurvermindering, ouderschapsverlof. Het zijn systemen die zeker nog verbeterd kunnen worden.

Opleiding dan. Ook inzake opleiding zien we dat we daar slecht scoren. In vergelijking met Zweden krijgt bij ons slechts 6% van onze ouderen nog een opleiding; in Zweden 30% van de ouderen. Ik denk dus dat ook daar nog veel werk te doen is.

Een betere mobiliteit dan. Mobiliteit gaat niet altijd over de NMBS. Hier gaat het zowel over professionele mobiliteit - het feit dat men van de ene functie kan overstappen naar de andere functie, zowel binnen het

est de 60 pour cent. Si nous atteignons la moyenne européenne de 64 pour cent, nous compterions 300.000 chômeurs de moins aujourd'hui. Si notre taux d'emploi avait augmenté, ces dernières années, au même rythme qu'ailleurs en Europe, nous compterions encore 100.000 chômeurs de moins. Et si le taux d'activité des personnes âgées de plus de 55 ans était le même chez nous que dans les autres pays européens, nous aurions 150.000 personnes actives en plus. Ces chiffres émanent du Conseil supérieur de l'emploi. Nous avons malheureusement raté le coche, mais je ne veux pas me montrer pessimiste.

01.25 Nahima Lanjri (CD&V): Je m'adresse à la ministre de l'Emploi absente aujourd'hui. Quelles initiatives prendre pour inciter plus de gens à travailler plus longtemps? Travailler plus longtemps n'équivaut bien sûr pas à relever l'âge de la pension, mais bien à travailler plus de 37 années. Pour y parvenir, il faut rendre le travail plus attrayant et quelques systèmes existants peuvent être améliorés.

Par rapport à la Suède, notre pays enregistre de mauvais résultats en matière de formation: seulement 6 pour cent de nos travailleurs âgés suivent une formation. La mobilité professionnelle et géographique peut également être améliorée. Au Danemark, les gens s'installent là où il y a du travail et les sociétés là où le taux de chômage est élevé.

Les coûts salariaux belges dépassent de 7 pour cent ceux des autres pays européens et il faut donc les réduire. Mon groupe

bedrijf maar ook naar andere sectoren - en over omscholing dus, als over geografische mobiliteit. In andere landen waar men het goed doet - Denemarken is daarvan een goed voorbeeld - stelt men vast dat er een veel grotere mobiliteit is. Mensen vestigen zich daar waar er werk is en omgekeerd: bedrijven vestigen zich in regio's met een hoge werkloosheid.

De arbeidskosten liggen bij ons gemiddeld 7% hoger dan het gemiddelde in Europa. Die moeten omlaag. Ik wil hier even het voorstel van onze fractie herhalen. Wij hebben algemeen gepleit voor een verdere lastenverlaging, vooral voor de oudere werknemers. Nu is er een vrijstelling van 400 euro voor mensen die 57 jaar of ouder zijn. Ik denk dat men die leeftijd moet gaan verlagen en dat men die lastenverlaging uiteraard moet bekijken voor mensen die nog geen 57 zijn.

Wij hebben ook al een voorstel gedaan - ik ga het niet herhalen - inzake de vrijstelling van premies voor nachtarbeid en ploegenarbeid. Ook daar kan men de lasten mee verminderen.

De systemen van vervroegd uittreden moeten hervormd worden, zonder natuurlijk te zorgen voor verschuivingen naar de werkloosheid of invaliditeit, want dan zijn wij nog verder van huis.

Ten slotte, wat moet er in het algemeen gebeuren? We moeten ook – het rapport heeft het aangetoond – de groep van werkenden verruimen. Voornamelijk laaggeschoolde vrouwen, alsook jongeren en allochtonen, vooral buiten de EU, scoren bijzonder slecht.

Ik wil hier één voorbeeld aanhalen. De federale overheid als werkgever geeft geen goed voorbeeld. Ik heb de cijfers daarvan opgezocht. Mijnheer de voorzitter, op de 85.000 personeelsleden van de federale overheid, zijnde de belangrijkste diensten, doen we het op het vlak van de ouderen nog niet zo slecht: 26%. Hoeveel jongeren stellen we echter tewerk? U mag raden. Op 85.000 jobs is dat nog geen 4%, namelijk 3,7%. Dat is het aandeel min 25-jarigen. We doen het dus heel slecht. Het aandeel van migranten uit de EU - over de migranten van buiten de EU wil ik het dan nog niet hebben - bedraagt 0,3%, wat ook totaal niet in verhouding is met hun aandeel van de bevolking.

Vooraleer er verwijtende vingers naar de privé-sector worden opgestoken, zou de overheid beter eerst eens in eigen boezem kijken en zelf het goede voorbeeld geven.

Ten slotte, bij de te nemen maatregelen zullen wij ervoor moeten zorgen dat er geen negatieve gevolgen aan verbonden zijn voor bijvoorbeeld vrouwen. Uiteraard is een goede communicatie nodig over het belang van de te nemen maatregelen. De vergrijzing kan worden omschreven als een aangekondigde aardschok. Het zal een hele verandering vragen, maar we kunnen op niets beter voorbereid zijn dan op de vergrijzing. U weet dat we alles perfect in kaart hebben kunnen brengen: om hoeveel ouderen gaat het, hoe evolueert de levensverwachting. We moeten alleen de politieke moed hebben om over verschillende legislaturen heen een beleid te durven uit te stippelen, waarvan we de resultaten misschien pas over vijftien jaar zullen kunnen zien. Het gaat echter wel om de toekomst van de komende generaties. Dat is belangrijk genoeg om ook op dat vlak

politique a déjà préconisé une nouvelle réduction des charges sur le travail. Les travailleurs âgés de moins de 57 ans doivent également pouvoir prétendre à une exonération de 400 euros. Notre proposition en matière d'exonération des primes pour travail nocturne ou en équipes peut également générer une réduction des charges.

Les formules de retraite anticipée doivent être revues mais sans glissements vers le chômage ou l'invalidité.

Enfin, il faut élargir le groupe des actifs. Les femmes peu scolarisées, les jeunes et les allochtones issus des pays hors UE, surtout, sont particulièrement sous-représentés. Les pourcentages d'emploi de ces groupes dans les services publics fédéraux indiquent clairement que le secteur privé n'est pas seul en cause.

Les mesures qui s'imposent ne peuvent entraîner des effets négatifs pour les femmes. Il faut bien sûr une bonne communication pour en montrer tout l'intérêt. Le vieillissement de la société apparaît comme un séisme annoncé: il requiert des changements fondamentaux, mais on peut s'y préparer adéquatement. Il suffit d'avoir le courage politique de développer sur plusieurs législatures une stratégie dont les résultats n'apparaîtront que beaucoup plus tard. L'avenir des générations à venir est en jeu.

heel vooruitziend te zijn.

De **voorzitter**: Hiermee is het debat afgesloten. Ik zal straks de belangrijke aanbevelingen die de commissie ons voorlegt ter stemming voorleggen.

Messieurs les ministres, il est évident que le gouvernement peut estimer, à juste titre, le poids d'une série de recommandations votées par le parlement.

Het was niet voorzien, mijnheer Tant, dat de regering zou antwoorden. Het is van belang dat wij samen iets doen, dat wij met een stemming die waarschijnlijk belangrijk zal zijn naar inhoud, kwaliteit en getale de regering tonen hoe wij daarover denken.

Ik dank alle sprekers, de verslaggevers en de commissieleden, die keurig werk verrichtten.

(...)

De **voorzitter**: Nee, dat was zo afgesproken in de Conferentie van voorzitters. Ik wil de regering wel vragen wat zij denkt van dit debat. Ik heb de indruk dat zij dit ook zal zeggen.

01.26 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, mesdames, messieurs les membres du parlement, j'ai entendu un certain nombre de réflexions sur tous les champs relatifs à la problématique du vieillissement. Si l'on écoute avec attention ce qui a été dit ici, la première préoccupation a trait au caractère soutenable du vieillissement par les différents angles qu'il pose en termes de problèmes.

Le premier problème est celui du financement. Il importe que le gouvernement veille, comme chacun d'entre nous ici, à ce que les marges de manœuvre financières puissent être dégagées, sur la base d'une politique budgétaire stricte, pour faire face au défi du vieillissement. Il me semble que personne n'est intervenu en sens dissonant. Je retiens une plus-value importante dans le débat, à savoir la synthèse de nombreuses interventions faite par M. de Donnea. Celui-ci nous mettait en garde afin que la démarche de réflexion sur le financement du vieillissement ne devienne pas une réflexion de type purement "financiariste", nous faisant oublier que l'ensemble des décisions que nous prenons n'a pas pour but en soi de thésauriser, de mettre de l'argent de côté, mais aussi, au-delà de l'argent que nous aurions effectivement pu mettre de côté par souci de prévoyance, de faire en sorte que l'appareil économique fonctionne, parce que c'est la condition sine qua non du caractère soutenable du vieillissement.

Le deuxième élément que je retiens concerne les différents champs d'intervention que nous allons devoir actionner. Sans être long, je dirai que je mesure trois champs différents. Le premier porte sur l'édification de la carrière en fonction des normes de vieillissement.

Le deuxième concerne les pensions proprement dites et le troisième les soins de santé. Sur le premier champ, nous avons entendu beaucoup d'intervenants dire que le débat d'aujourd'hui sur la carrière conçue exclusivement sous l'angle de la fin de carrière était caricatural. Tout le débat sur le crédit temps, tout le débat sur l'aménagement de la durée du travail en fonction de paramètres de qualité de la vie (par exemple la possibilité de dégager du temps pour sa famille), tout cela doit être intégré dans la réflexion qui se fait jour aujourd'hui. Ce n'est pas une question accessoire et purement

01.26 Minister **Rudy Demotte**: Uit de betogen die ik hier gehoord heb blijkt dat de eerste bekommernis uitgaat naar de houdbaarheid van de vergrijzing.

Op de eerste plaats op financieel vlak. De regering moet erop toezien dat ze voldoende bewegingsruimte creëert. De heer de Donnea vatte een aantal betogen als volgt samen: ons doel is niet geld op te potten, maar ervoor te zorgen dat de economie blijft draaien.

Het tweede element bestaat uit verschillende terreinen waarin we zullen moeten optreden: de opbouw van de loopbaan in functie van de vergrijzingsnormen, de pensioenen en de gezondheidszorg.

Wat de loopbaanplanning in functie van de vergrijzingsnormen betreft, hebben velen erop gewezen dat er een karikaturaal debat gevoerd werd over de loopbaan in het licht van het loopbaaneinde. Het debat over het bijsturen van de werktijd mag hier inderdaad niet over het hoofd worden gezien. Ik denk dat iedereen in de Kamer en in de regering het erover eens is dat momenteel de "phasing out" de kern van het probleem is.

la société.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Le vote sur les constats et recommandations en ce qui concerne la problématique du vieillissement en Belgique aura lieu ultérieurement.
De stemming over de vaststellingen en aanbevelingen inzake het vergrijzingsvraagstuk in België zal later plaatsvinden.

02 Commission de la protection de la vie privée – Nomination des membres

02 Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer – Benoeming van de leden

Aux termes de l'article 23 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, il est institué auprès de la Chambre des représentants une commission de la protection de la vie privée. Cette commission est composée de membres désignés par la Chambre.

Krachtens artikel 23 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is bij de Kamer van volksvertegenwoordigers een commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingesteld. Deze commissie is samengesteld uit leden die worden aangewezen door de Kamer.

La commission comprend huit membres effectifs dont au moins un magistrat qui en assume la présidence. Il y a également huit membres suppléants dont au moins un magistrat.

De commissie bestaat uit acht vaste leden, onder wie minstens één magistraat, die voorzitter van de commissie is. Er zijn eveneens acht plaatsvervangende leden, onder wie minstens één magistraat.

La commission est composée d'un nombre égal de membres d'expression française et de membres d'expression néerlandaise.

De commissie bestaat uit een gelijk aantal Nederlandstalige en Franstalige leden.

Outre le président, la commission comprend au moins, parmi ses membres effectifs et parmi ses membres suppléants, un juriste, un informaticien, une personne pouvant justifier d'une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel relevant du secteur privé, et une personne pouvant justifier d'une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel dans le secteur public.

Benevens de voorzitter, telt de commissie onder haar vaste leden en onder haar plaatsvervangende leden, ten minste een jurist, een informaticus, een persoon die beroepservaring kan voorleggen in het beheer van persoonsgegevens afhangende van de private sector en een persoon die beroepservaring kan voorleggen in het beheer van persoonsgegevens afhangende van de openbare sector.

Les membres de la commission sont élus pour un terme de six ans, renouvelable, sur des listes comprenant deux candidats, pour chaque mandat à pourvoir, présentées par le Conseil des ministres.

De leden van de commissie worden gekozen voor een hernieuwbare termijn van zes jaar op door de Ministerraad voorgedragen lijsten die voor elk te bekleden mandaat twee kandidaten bevatten.

Par lettre du 10 août 2004, la vice-première ministre et ministre de la Justice transmet la liste des candidats approuvée par le Conseil des ministres en date du 20 juillet 2004.

Bij brief van 10 augustus 2004 deelt de vice-eerste minister en minister van Justitie de lijst mee van de kandidaten die door de Ministerraad op 20 juli 2004 werden voorgedragen.

Il s'agit des candidats suivants :

Het gaat om de volgende kandidaten:

A. Membres effectifs – Vaste leden

A.1. Président - Voorzitter

Premier candidat – Eerste kandidaat:

M. M. Parisse, référendaire à la Cour d'arbitrage (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

M. J.-Y. Mine, auditeur général près la Cour militaire (F)

A.2. Vice-président - Ondervoorzitter

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer W. Debeuckelaere, raadsheer in het Hof van beroep te Gent (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer Dirk Vanderkelen, raadsheer in het Hof van beroep te Gent (N)

A.3. Juriste - Jurist

Premier candidat – Eerste kandidaat:

Mme M. Salmon, avocate (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

M. Y. Pouillet, professeur à la faculté de droit de Namur, directeur du Centre de recherche informatique et droit (F)

A.4. Informaticien - Informaticus

Premier candidat – Eerste kandidaat:

M. S. Mertens de Wilmar, secrétaire général, Société de services informatiques (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer F. Robben, administrateur-generaal van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (N)

A.5. Secteur public – Openbare sector

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer A. Vander Donckt, notaris (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

M. L. Baltus, secrétaire communal de la ville de Virton (F)

A.6. Secteur privé – Private sector

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer F. Robben, administrateur-generaal van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer M. Walraven, hoogleraar aan de UIA en aan de KULeuven (N)

A.7. Septième mandat – Zevende mandaat

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer P. Poma, vrederechter, Kanton Brasschaat (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer M. Walraven, hoogleraar aan de UIA en aan de KULeuven (N)

A.8. Huitième mandat – Achtste mandaat

Premier candidat – Eerste kandidaat:

Mme A. Junion, avocate (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

Mme Jihane Annane, licenciée en économie (F)

B. Membres suppléants – Plaatsvervangende leden

B.1. Président - Voorzitter

Premier candidat – Eerste kandidaat:

Mme N. Lepoivre, présidente d'honneur du tribunal du travail de Huy (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

M. M. Parisse, référendaire à la Cour d'arbitrage (F)

B.2. Vice-président - Ondervoorzitter

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer B. De Schutter, emeritus hoogleraar VUB (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer E. Van Hove, emeritus hoogleraar (N)

B.3. Juriste - Jurist

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer M. Bosmans, raadsheer in het Hof van beroep te Brussel (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

Mevrouw D. Mintjens, bedrijfsjuriste, Dexia N.V. (N)

B.4. Informaticien - Informaticus

Premier candidat – Eerste kandidaat:

De heer R. Trogh, leidend ambtenaar bij de Nationale Bank van België (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

M. Y. Pouillet, professeur à la faculté de Droit de Namur, directeur du Centre de recherche informatique et droit (F)

B.5. Secteur public – Openbare sector

Premier candidat – Eerste kandidaat:

M. E. Gheur, président fondateur Electronic Quality-Ethic-Security (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer R. Trogh, leidend ambtenaar bij de Nationale Bank van België (N)

B.6. Secteur privé - Private sector

Premier candidat – Eerste kandidaat:

Mme F. D'Hautcourt, directrice du Centre des technologies pour l'enseignement de l'ULB (F)

Deuxième candidat: Tweede kandidaat:

M. J. Ramakers, professeur à l'Institut d'informatique des Facultés universitaires de Namur (F)

B.7. Septième mandat - Zevende mandaat

Premier candidat – Eerste kandidaat

De heer F. Schuermans, substituuat van de procureur des Konings bij het Hof van beroep te Gent (N)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

De heer P. De hert, hoogleraar aan de VUB (N)

B.8. Huitième mandat - Achtste mandaat

Premier candidat – Eerste kandidaat:

M. Y. Roger, conseiller à la Chancellerie du Premier ministre (F)

Deuxième candidat – Tweede kandidaat:

M. B. Rutten, juriste (F)

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents de ce matin, je vous propose de procéder, le 23 septembre 2004, à la nomination des membres de la Commission de protection de la vie privée.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van heden stel ik u voor, op 23 september 2004, tot de benoeming van de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over te gaan.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

03 Commission de Surveillance de la Caisse d'Amortissement – Désignation d'un membre

03 Commissie van Toezicht van de Amortisatiekas – Aanwijzing van een lid

Par lettre du 3 septembre 2004, le vice-premier ministre et ministre des Finances communique que la Chambre doit, en vertu de l'article 3 de la loi du 2 août 1955 portant suppression du Fonds d'amortissement de la Dette publique et instituant une Caisse d'Amortissement, désigner celui de ses membres qui remplira les fonctions de membre de la Commission de Surveillance de la Caisse d'Amortissement, pour un terme de trois ans prenant cours le 4 juin 2004.

Bij brief van 3 september 2004 deelt de vice-eerste minister en minister van Financiën mee dat de Kamer, in uitvoering van artikel 3 van de wet van 2 augustus 1955 houdende opheffing van het Fonds tot delging der Staatsschuld en oprichting van een Amortisatiekas, een van haar leden moet aanwijzen als lid van de Commissie van Toezicht van de Amortisatiekas voor een termijn van drie jaar, die aanvangt op 4 juni 2004.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents d'aujourd'hui, je vous propose de procéder à la désignation d'un membre de la Commission de Surveillance de la Caisse d'Amortissement, au cours de cette séance.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van heden, stel ik u voor tot de aanwijzing van een lid van de Commissie van Toezicht van de Amortisatiekas over te gaan, tijdens deze vergadering.

Pas d'observation ? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

En sa séance du 7 juin 2001, la Chambre a désigné M. Georges Lenssen en cette qualité. Ce mandat est venu à expiration le 4 juin 2004.

In haar vergadering van 7 juni 2001 heeft de Kamer de heer Georges Lenssen aangewezen als lid van de Commissie. Dit mandaat is op 4 juni 2004 vervallen.

M. Georges Lenssen, dont le mandat est venu à expiration et qui est rééligible, est proposé par le groupe VLD pour un nouveau mandat.

De heer Georges Lenssen wiens mandaat verstreken en hernieuwbaar is wordt door de VLD-fractie voor een nieuw mandaat voorgedragen.

Etant donné qu'il n'y a pas d'autres candidats, il n'y a pas lieu à scrutin conformément à l'article 157.6 du Règlement. Je proclame donc M. Georges Lenssen élu en qualité de membre de la Commission de Surveillance de la Caisse d'Amortissement pour un terme de trois ans prenant cours le 4 juin 2004.

Aangezien er geen andere kandidaturen zijn ingediend, is het niet nodig te stemmen overeenkomstig artikel 157.6 van het Reglement. Bijgevolg verklaar ik de heer Georges Lenssen verkozen tot lid van de Commissie van Toezicht van de Amortisatiekas voor een termijn van drie jaar, die aanvangt op 4 juni 2004.

04 Prise en considération de propositions

04 Inoverwegingneming van voorstellen

L'ordre du jour appelle la prise en considération d'une série de propositions dont la liste est reprise en annexe.

Aan de orde is de inoverwegingneming van een reeks voorstellen waarvan de lijst als bijlage gaat.

Pas d'observation? (*Non*) La prise en considération est adoptée.

Geen bezwaar? (*Nee*) De inoverwegingneming is aangenomen.

05 Hulde aan de slachtoffers van Gellingen

05 Hommage aux victimes de Ghislenghien

05.01 Le président (*devant l'assemblée debout*):
Nous étions présents le 30 juillet dernier au parlement à l'occasion d'une courte séance lorsque nous fut communiqué le drame de Ghislenghien. Nous n'en mesurons pas l'extraordinaire développement.

Chers collègues, cette catastrophe nous a tous profondément touchés. Vingt-trois personnes ont perdu la vie et cent trente-cinq blessés en porteront des cicatrices à vie. Il est tragique que des personnes qui s'engagent volontairement à assurer le bien-être de la communauté soient victimes de leur dévouement.

Deze ramp heeft eens te meer aangetoond dat een industriële samenleving een permanent risico inhoudt en dat vaak waakzaamheid en zorgzaamheid noodzakelijk zijn.

D'ici quelques instants nous voterons sur les motions déposées à la suite des interpellations développées le 8 septembre dernier en commission

05.01 De voorzitter (*voor de staande vergadering*):
Op 30 juli waren we in het Parlement bijeen voor een korte vergadering, toen we van het drama in Gellingen op de hoogte werden gebracht. Op dat ogenblik konden we de omvang van de ramp niet inschatten.

Collega's, die ramp heeft ons allen diep geraakt. Drieëntwintig mensen kwamen om en honderd vijftig raakten gewond en zullen dragen voor de rest van hun dagen de sporen van deze ramp meedragen. Het is tragisch wanneer mensen die zich als vrijwilliger voor het welzijn van de maatschappij inzetten, het slachtoffer van hun toewijding worden.

Cette catastrophe illustre une fois de plus les risques permanents qu'implique une société industrielle et démontre que la vigilance et l'attention s'imposent.

Binnen enkele ogenblikken zullen we stemmen over de moties ingediend tot besluit van de interpellaties die op 8 september in de commissie voor de

de l'Intérieur où de très nombreux aspects de ce drame ont été examinés.

Binnenlandse Zaken werden gehouden, waar dit drama vanuit zeer uiteenlopende invalshoeken werd onderzocht.

Au moment de ce drame, au nom de la Chambre, j'ai exprimé au bourgmestre de la ville d'Ath, notre collègue Bruno Van Grootenbrulle, les condoléances à l'attention des familles. Personnellement, j'ai pu vivre l'extraordinaire émotion lors du service religieux et de l'enterrement des victimes à Ath.

Op het ogenblik van de ramp heb ik, namens de Kamer, aan de burgemeester van Ath, onze collega Bruno Van Grootenbrulle, onze blijken van medeleven ten aanzien van de families van de slachtoffers overgemaakt. Tijdens de uitvaartdienst en de begrafenis van de slachtoffers in Ath, was ik persoonlijk getuige van de diepe emoties die dit drama losmaakte.

Ik zou u willen vragen om enkele ogenblikken stilte te willen naleven.

Je vous demande de bien vouloir observer quelques instants de silence.

05.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, de regering sluit zich uiteraard aan bij uw rouwhulde.

05.01 **Rudy Demotte**, ministre: Le gouvernement s'associe à ces condoléances.

Het ging om een bijzonder ernstige ramp, niet alleen voor de slachtoffers, maar ook voor hun families.

Ce fut un drame particulièrement poignant, non seulement pour les victimes, mais également pour leurs familles.

Nous pensons aussi à tous ceux et celles – femmes, hommes et enfants – qui se retrouvent sans les leurs. Et nous nous joignons aux mots de condoléances, monsieur le président, que vous exprimez pour cette assemblée.

Onze gedachten gaan ook uit naar al degenen – vrouwen, mannen en kinderen – die familieleden hebben verloren. Mijnheer de voorzitter, wij sluiten ons aan bij het medeleven dat u namens deze assemblee heeft betuigd.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

06 **Eloge funèbre** **06** **Rouwhulde**

06.01 **Le président** (devant l'assemblée debout): Chers collègues, je voudrais à présent rendre hommage à notre ancien collègue, Léon Hurez, membre honoraire de la Chambre qui est décédé le 27 juillet dernier à l'âge de 80 ans.

06.01 De **voorzitter**: (voor de staande vergadering): Geachte collega's, ik zou nu hulde willen brengen aan onze gewezen collega, Léon Hurez, erelid van de Kamer van volksvertegenwoordigers, die op 27 juli jongstleden op tachtigjarige leeftijd is overleden.

Léon Hurez était issu d'une famille de mineurs. Cet ancien enseignant fut l'une des grandes figures du Parti socialiste belge. Il entra à la Chambre le 26 mars 1961 et y siégea durant 20 ans. Je l'ai bien connu et beaucoup apprécié.

De heer Hurez stamt uit een familie van mijnwerkers. Deze voormalige leraar was een van de boegbeelden van de Belgische Socialistische Partij (BSP). Hij werd Kamerlid op 26 maart 1961 en bleef dat tot 1981. Ik heb hem goed gekend en had veel waardering voor hem.

Léon Hurez was vice-premier en minister van Nationale Opvoeding en van Openbaar Ambt. Hij was ook quaestor van onze assemblee en burgemeester van Strépy-Bracquegnies en later van La Louvière.

Il fut vice-premier ministre et assumait les fonctions de ministre de l'Education nationale et de ministre de la Fonction publique. Il fut également questeur de notre assemblée et bourgmestre de Strépy-Bracquegnies puis de La Louvière.

Nous retiendrons de Léon Hurez sa fidélité à ses convictions tout comme son ouverture aux arts qu'il

Wij zullen hem gedenken als een beginselvast en kunstlievend man, en als de oprichter van het

concrétisa par la création dans la cité des loups, La Louvière, du musée lanchelevici, artiste dont la Chambre et le Sénat possèdent plusieurs œuvres sculpturales.

lancelevici-museum in La Louvière. Kamer en Senaat bezitten trouwens verscheidene beeldhouwwerken van deze kunstenaar.

Au nom de la Chambre, j'ai présenté à la famille de M. Hurez les condoléances de notre assemblée.

Namens de Kamer heb ik zijn familie mijn innige deelneming betuigd.

06.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, le gouvernement a également appris avec beaucoup d'émotion le décès de M. Hurez.

06.01 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, de regering heeft eveneens met veel ontroering het overlijden van de heer Hurez vernomen.

Als man van eenvoudige afkomst heeft hij voor de BSP in ons land de hoogste verantwoordelijkheden gedragen, als burgemeester van La Louvière zowel als kamerlid, minister van Nationale Opvoeding en vice-premier. Ik wil namens de regering hulde brengen aan de bijdrage die Léon Hurez aan de opbouw van ons land heeft gebracht. Ik wens de familie onze innige deelneming te betuigen.

Issu d'une famille simple, Léon Hurez, membre du BSP, a été investi des plus hautes responsabilités dans notre pays, en tant que bourgmestre de La Louvière, député, ministre de l'Education nationale et vice-premier ministre. Au nom du gouvernement, je veux rendre hommage à la contribution que M. Léon Hurez a apportée à la construction de notre pays. Au nom du gouvernement, je présente à la famille mes condoléances émues.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

Votes nominatifs

Naamstemmingen

07 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Filip De Man over "de herschikking van de regering" (nr. 381)

07 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Filip De Man sur "le remaniement ministériel" (n° 381)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van 20 juli 2004.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique du 20 juillet 2004.

Twee moties werden ingediend (nr. 25/149) :

- een motie van wantrouwen tegen de regering werd ingediend door de heer Filip De Man;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Jacqueline Galant, Karine Lalieux en Josée Lejeune en de heren Mohammed Boukourna, Miguel Chevalier, Hendrik Daems en Patrick Lansens.

Deux motions ont été déposées (n° 25/149) :

- une motion de méfiance à l'égard du gouvernement a été déposée par M. Filip De Man;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Jacqueline Galant, Karine Lalieux et Josée Lejeune et MM. Mohammed Boukourna, Miguel Chevalier, Hendrik Daems et Patrick Lansens.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Ja)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Oui)

07.01 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik trek mijn motie in. Ik weet dat mijn motie bijzonder weinig kans van slagen heeft. Ik wil echter niet het risico lopen om de grote Verhofstadt-show

07.01 Filip De Man (VLAAMS BLOK): Je retire ma motion pour ne pas voler la vedette au premier

van volgende week dinsdag te moeten missen. Daarom vraag ik om die motie als onbestaande te beschouwen.

ministre. J'attends avec impatience la déclaration de politique de la semaine prochaine.

De **voorzitter**: Als een motie van aanbeveling ingetrokken is, wordt de eenvoudige motie zonder voorwerp.

Le **président**: Si la motion de recommandation est retirée, nous ne devons pas voter.

08 Motions déposées en conclusion des interpellations de :

- M. Jean-Marc Nollet sur "le tragique accident survenu dans le zoning de Ghislenghien" (n° 383)
- M. Dirk Claes sur "la catastrophe de Ghislenghien" (n° 384)
- M. Francis Van den Eynde sur "l'explosion d'un gazoduc à Ghislenghien" (n° 385)
- M. Bruno Van Grootenbrulle sur "la catastrophe de Ghislenghien" (n° 395)

08 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van :

- de heer Jean-Marc Nollet over "het tragisch ongeval op het industrieterrein van Gellingen" (nr. 383)
- de heer Dirk Claes over "de ramp in Gellingen" (nr. 384)
- de heer Francis Van den Eynde over "de gasramp in Gellingen" (nr. 385)
- de heer Bruno Van Grootenbrulle over "de ramp in Gellingen" (nr. 395)

Ces interpellations ont été développées en réunion publique de la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique du 8 septembre 2004.

Deze interpellaties werden gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van 8 september 2004.

Quatre motions ont été déposées (n° 25/150) :

- une première motion de recommandation a été déposée par MM. Paul Tant, Dirk Claes et Jef Van den Bergh;
- une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Francis Van den Eynde et Jan Mortelmans;
- une troisième motion de recommandation a été déposée par M. Jean-Marc Nollet;
- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Colette Burgeon, Yolande Avontroodt, Jacqueline Galant, Josée Lejeune et MM. Willy Cortois, Bruno Van Grootenbrulle et Olivier Maingain.

Vier moties werden ingediend (nr. 25/150) :

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Paul Tant, Dirk Claes en Jef Van den Bergh;
- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Francis Van den Eynde en Jan Mortelmans;
- een derde motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Jean-Marc Nollet;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Colette Burgeon, Yolande Avontroodt, Jacqueline Galant, Josée Lejeune en de heren Willy Cortois, Bruno Van Grootenbrulle en Olivier Maingain.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Oui*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Ja*)

08.01 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in november 2003 hebben wij een gelijkaardige interpellatie gehouden over de noodzakelijke hervormingen bij de brandweer. Spijtig genoeg hebben we moeten vaststellen dat we die interpellatie opnieuw hebben moeten houden.

Minister Dewael heeft toen geantwoord dat er geen extra geld kon worden voorzien. 500 miljoen voor de civiele veiligheid zou volgens hem volstaan. Hij wacht nog op risicoanalyses vooraleer te handelen. Na de ramp in Gellingen werd er dan toch 3,4 miljoen vrijgemaakt voor de brandweer. Hoewel dit slechts een druppel is op een hete

08.01 Dirk Claes (CD&V): En novembre 2003, nous avons déjà interpellé le ministre au sujet des nécessaires réformes des services d'incendie. Le ministre Dewael avait déclaré, à l'époque, que des moyens supplémentaires ne pouvaient pas être dégagés. Après la catastrophe survenue à Ghislenghien, 3,4 millions d'euros ont toutefois été attribués aux

plaat denken wij dat daarvan een paar grote ladderwagens kunnen worden gekocht.

Wij menen dat de regering eindelijk eens voldoende middelen moet voorzien om werk te maken van de noodzakelijke hervormingen bij de brandweer. Wij vragen ook dat er zeer snel werk zou worden gemaakt van de risicoanalyse die is gestart in 2002 maar die nog steeds niet klaar is.

Naast een goede inventaris van de gasleidingen, die beschikbaar zou moeten zijn voor brandweer en aannemers, zou er een coördinatievergadering moeten worden georganiseerd op de plaats van de werken met de mensen van Fluxys, de aannemer, de brandweer en de gemeente.

services d'incendie. Ce n'est cependant qu'une goutte d'eau dans la mer: le ministre doit à présent prévoir les moyens indispensables à la réforme des services d'incendie. Une analyse des risques, restée inachevée au bout de deux ans, est tout aussi urgente. Il faut également dresser la carte des gazoducs qui parcourent le territoire de la Belgique. Une réunion de coordination regroupant les représentants de Fluxys, des services d'incendie et des administrations communales doit en outre être organisée.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 1)</i>		
Ja	85	Oui
Nee	35	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	123	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

08.02 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Dierickx.

08.02 Greta D'hondt (CD&V): J'ai pairé avec Mme Hilde Dierickx.

08.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Jiroflée.

08.03 Carl Devlies (CD&V): J'ai pairé avec Mme Karin Jiroflée.

08.04 Liesbeth Van der Auwera (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met de heer Claude Marinower.

08.04 Liesbeth Van der Auwera (CD&V): J'ai pairé avec M. Claude Marinower.

09 Constats et recommandations en ce qui concerne la problématique du vieillissement en Belgique (1325/2)

09 Vaststellingen en aanbevelingen inzake het vergrijzingsvraagstuk in België (1325/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	120	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	123	Total

En conséquence, la Chambre adopte les constats et recommandations en ce qui concerne la problématique du vieillissement en Belgique. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1325/3)**
 Bijgevolg neemt de Kamer de vaststellingen en aanbevelingen inzake het vergrijzingsvraagstuk in België aan. Zij zullen ter kennis van de regering worden gebracht. **(1325/3)**

10 Adoption de l'agenda

10 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents. Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerp agenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? *(Non)* La proposition est adoptée.
 Geen bezwaar? *(Nee)* Het voorstel is aangenomen.

De vergadering is gesloten.
 La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 20.52 uur. Volgende vergadering dinsdag 21 september 2004 om 14.30 uur.

La séance est levée à 20.52 heures. Prochaine séance le mardi 21 septembre 2004 à 14.30 heures.

ANNEXE**BIJLAGE****SÉANCE PLÉNIÈRE****PLENUMVERGADERING****MERCREDI 15 SEPTEMBRE 2004****WOENSDAG 15 SEPTEMBER 2004****VOTES****STEMMINGEN****DETAIL DES VOTES NOMINATIFS****DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Naamstemming - Vote nominatif: 001

Ja	085	Oui
----	-----	-----

Anthuenis, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bonte, Borginon, Boukourna, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Collard, Cortois, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Croo, de Donnea, De Groot, De Groote, Delizée, De Meyer, Denis, De Padt, De Permentier, Detiège, Dieu, Douifi, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Ghenne, Giet, Gustin, Hasquin, Hove, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lano, Lansens, Lejeune, Lenssen, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Meeus, Michel, Monfils, Muls, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pinxten, Saudoyer, Storms, Swennen, Taelman, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van der Maelen, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaert, Versnick

Nee	035	Non
-----	-----	-----

Annemans, Ansoms, Arens, Bogaert, Bultinck, Caslo, Claes Dirk, Cocriamont, Creyf, De Crem, De Man, Depoortere, Deseyn, Drèze, Genot, Gerkens, Govaerts, Laeremans, Lanjri, Mortelmans, Muylle, Nagy, Pieters, Schoofs, Sevenhans, Tant, Tastenhoye, Van den Bergh, Van den Broeck, Vandeurzen, Verhaegen, Viseur, Wathelet, Wiaux, Yzerbyt

Onthoudingen	003	Abstentions
--------------	-----	-------------

Devlies, D'hondt, Van der Auwera

Naamstemming - Vote nominatif: 002

Ja	120	Oui
----	-----	-----

Annemans, Ansoms, Anthuenis, Arens, Avontroodt, Bacquelaine, Baeke, Barzin, Belhouari, Bellot, Bex, Bogaert, Bonte, Borginon, Boukourna, Bultinck, Burgeon, Cahay-André, Casaer, Caslo, Cavdarli, Chabot, Chastel, Chevalier, Claes Hilde, Claes Dirk, Cocriamont, Collard, Cortois, Creyf, Daems, De Block, De Bue, De Coene, De Crem, De Croo, de Donnea, De Groot, De Groote, Delizée, De Man, De Meyer, Denis,

De Padt, De Permentier, Depoortere, Deseyn, Detière, Devlies, D'hondt, Dieu, Douifi, Drèze, Ducarme Daniel, Ducarme Denis, Fournaux, Frédéric, Galant, Geerts, Ghenne, Giet, Govaerts, Gustin, Hasquin, Hove, Laeremans, Lahaye-Battheu, Lalieux, Lambert Geert, Lambert Marie-Claire, Lanjri, Lano, Lansens, Lejeune, Lenssen, Maene, Maingain, Malmendier, Marghem, Meeus, Michel, Monfils, Mortelmans, Muls, Muylle, Pécriaux, Peeters, Perpète, Pieters, Pinxten, Saudoyer, Schoofs, Sevenhans, Storms, Swennen, Taelman, Tant, Tastenhoye, Tilmans, Tommelein, T'Sijen, Turtelboom, Van Biesen, Van Campenhout, Van den Bergh, Van den Broeck, Van der Auwera, Van der Maelen, Vandeuren, Van Gool, Van Grootenbrulle, Van Lombeek-Jacobs, Vautmans, Verhaegen, Verhaert, Versnick, Viseur, Wathélet, Wiaux, Yzerbyt

Nee	000	Non
-----	-----	-----

Onthoudingen	003	Abstentions
--------------	-----	-------------

Genot, Gerken, Nagy

DECISIONS INTERNES

PROPOSITIONS

Prise en considération

1. Proposition de loi (M. Melchior Wathélet) modifiant l'article 98 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites en vue d'étendre les effets de l'excusabilité au conjoint du failli (n° 1276/1).

Renvoi à la commission chargée des Problèmes de Droit commercial et économique

2. Proposition de loi (Mmes Annick Saudoyer et Colette Burgeon, M. André Perpète, Mme Camille Dieu et MM. Jean-Marc Delizée et Bruno Van Grootenbrulle) modifiant l'article 171 du Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne les pensions de retraite complémentaires obligatoires françaises (n° 1279/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

3. Proposition de loi (MM. Tony Van Parys, Hendrik Bogaert et Dirk Claes) complétant la loi du 22 mars 1999 relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale (n° 1280/1).

Renvoi à la commission de la Justice

4. Proposition de loi-cadre (M. Hendrik Daems et Mme Trees Pieters) réglementant la protection du titre professionnel des professions intellectuelles prestataires de service agréées (n° 1281/1).

INTERNE BESLUITEN

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

1. Wetsvoorstel (de heer Melchior Wathélet) tot wijziging van artikel 98 van de faillissementswet van 8 augustus 1997 teneinde de gevolgen van de verschoonbaarheid uit te breiden tot de echtgenoot van de gefailleerde (nr. 1276/1).

Verzonden naar de commissie belast met de Problemen inzake Handels- en economisch Recht

2. Wetsvoorstel (de dames Annick Saudoyer en Colette Burgeon, de heer André Perpète, mevrouw Camille Dieu en de heren Jean-Marc Delizée en Bruno Van Grootenbrulle) tot wijziging van artikel 171 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 in verband met de verplichte Franse aanvullende pensioenen (nr. 1279/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

3. Wetsvoorstel (de heren Tony Van Parys, Hendrik Bogaert en Dirk Claes) tot aanvulling van de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA - analyse in strafzaken (nr. 1280/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

4. Voorstel van kaderwet (de heer Hendrik Daems en mevrouw Trees Pieters) op de titelbescherming van erkende dienstverlenende intellectuele beroepen (nr. 1281/1).

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

5. Proposition de loi (M. Hendrik Daems et Mme Trees Pieters) portant dispositions réglementant la protection du titre professionnel des professions intellectuelles prestataires de service agréées (n° 1282/1).

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

6. Proposition de résolution (Mme Nahima Lanjri, M. Carl Devlies, Mme Simonne Creyf, MM. Filip Anthuenis et Geert Bourgeois, Mmes Maya Detiège et Jacqueline Galant et MM. Claude Marinower et Melchior Wathelet) relative à la lutte contre les mariages de complaisance (n° 1283/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

7. Proposition de loi (MM. Karel Pinxten et Georges Lenssen et Mme Hilde Vautmans) rétablissant le régime des sociétés établies dans une zone de reconversion (n° 1285/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

8. Proposition de loi (Mmes Hilde Vautmans et Annemie Turtelboom et M. Miguel Chevalier) instituant la fonction d'assesseur volontaire dans les bureaux de vote (n° 1287/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

9. Proposition de loi (Mme Nahima Lanjri et M. Carl Devlies) modifiant les articles 116, 145(19) et 516 du Code des impôts sur les revenus 1992 (n° 1291/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

10. Proposition de loi (Mme Muriel Gerken) modifiant l'article 51 des lois coordonnées du 3 juin 1970 relatives à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles pour y intégrer la notion de faute inexcusable (n° 1292/1).

Renvoi à la commission des Affaires sociales

11. Proposition de loi (MM. Gerolf Annemans, Bart Laeremans, Koen Bultinck et Guido Tastenhoye) modifiant la loi du 16 juin 1989 portant diverses réformes institutionnelles (n° 1297/1).

Renvoi à la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

5. Wetsvoorstel (de heer Hendrik Daems en mevrouw Trees Pieters) houdende bepalingen inzake de titelbescherming voor erkende dienstverlenende intellectuele beroepen (nr. 1282/1).

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

6. Voorstel van resolutie (mevrouw Nahima Lanjri, de heer Carl Devlies, mevrouw Simonne Creyf, de heren Filip Anthuenis en Geert Bourgeois, de dames Maya Detiège en Jacqueline Galant en de heren Claude Marinower en Melchior Wathelet) over de aanpak van schijnhuwelijken (nr. 1283/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

7. Wetsvoorstel (de heren Karel Pinxten en Georges Lenssen en mevrouw Hilde Vautmans) tot herinvoering van de oneigenlijke reconversievennootschappen (nr. 1285/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

8. Wetsvoorstel (de dames Hilde Vautmans en Annemie Turtelboom en de heer Miguel Chevalier) tot instelling van het vrijwillig bijzitterschap in de stembureaus (nr. 1287/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

9. Wetsvoorstel (mevrouw Nahima Lanjri en de heer Carl Devlies) tot wijziging van de artikelen 116, 145(19) en 516 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (nr. 1291/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

10. Wetsvoorstel (mevrouw Muriel Gerken) tot wijziging van artikel 51 van de op 3 juni 1970 gecoördineerde wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, teneinde er het begrip "onverschoonbare fout" in op te nemen (nr. 1292/1).

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

11. Wetsvoorstel (de heren Gerolf Annemans, Bart Laeremans, Koen Bultinck en Guido Tastenhoye) tot wijziging van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen (nr. 1297/1).

Verzonden naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen

12. Proposition de loi spéciale (MM. Gerolf Annemans, Hagen Goyvaerts, Koen Bultinck, Guy D'haeseleer et Bert Schoofs) modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles en vue du transfert aux régions des compétences en matière de normalisation (n° 1298/1).

Renvoi à la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions

13. Proposition de loi (MM. François-Xavier de Donnea et Alain Courtois) modifiant la loi du 16 mars 1971 sur le travail en ce qui concerne la prestation des heures supplémentaires (n° 1299/1).

Renvoi à la commission des Affaires sociales

14. Proposition de loi (M. Dirk Van der Maelen et Mmes Anne-Marie Baeke et Annemie Roppe) favorisant l'égalité de traitement entre les entreprises (n° 1300/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

15. Proposition de loi (MM. Dirk Van der Maelen et Patrick Lansens) modifiant les articles 465 à 468 du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de permettre aux communes d'établir des centimes additionnels à l'impôt des sociétés (n° 1301/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

16. Proposition de loi spéciale (Mme Joëlle Milquet) modifiant la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 (n° 1302/1).

Renvoi à la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions

17. Proposition de loi (Mme Karine Jiroflée) complétant la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police en vue de présenter au public les objets retrouvés et saisis (n° 1303/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

18. Proposition de loi (Mme Zoé Genot) modifiant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs en vue de prémunir le chômeur contre une sanction arbitraire (n° 1304/1).

Renvoi à la commission des Affaires sociales

19. Proposition de loi (Mme Marie-Christine Marghem et MM. Jean-Luc Crucke et Olivier Maingain) modifiant le Code judiciaire en vue d'assurer la mobilité des magistrats auprès des tribunaux de police et des justices de paix (n° 1305/1).

12. Voorstel van bijzondere wet (de heren Gerolf Annemans, Hagen Goyvaerts, Koen Bultinck, Guy D'haeseleer en Bert Schoofs) tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen met het oog op de overdracht naar de gewesten van de bevoegdheden inzake normalisatie (nr. 1298/1).

Verzonden naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen

13. Wetsvoorstel (de heren François-Xavier de Donnea en Alain Courtois) tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971, wat het maken van overuren betreft (nr. 1299/1).

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

14. Wetsvoorstel (de heer Dirk Van der Maelen en de dames Anne-Marie Baeke en Annemie Roppe) ter bevordering van de gelijke behandeling tussen ondernemingen (nr. 1300/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

15. Wetsvoorstel (de heren Dirk Van der Maelen en Patrick Lansens) tot wijziging van artikelen 465 tot 468 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 tot invoering van de mogelijkheid opcentiemen op de vennootschapsbelasting te heffen ten bate van de gemeenten (nr. 1301/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

16. Voorstel van bijzondere wet (mevrouw Joëlle Milquet) tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (nr. 1302/1).

Verzonden naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen

17. Wetsvoorstel (mevrouw Karine Jiroflée) tot aanvulling van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt teneinde teruggevonden en in beslag genomen voorwerpen kenbaar te maken aan het publiek (nr. 1303/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

18. Wetsvoorstel (mevrouw Zoé Genot) tot wijziging van artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, teneinde de werkloze te beschermen tegen een willekeurige sanctie (nr. 1304/1).

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

19. Wetsvoorstel (mevrouw Marie-Christine Marghem en de heren Jean-Luc Crucke en Olivier Maingain) tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde te voorzien in de mobiliteit van de magistraten in de politierechtbanken en de vrederegerechten (nr. 1305/1).

Renvoi à la commission de la Justice

20. Proposition de loi (M. François-Xavier de Donneau) modifiant l'article 15 de la loi du 11 avril 2003 prévoyant de nouvelles mesures en faveur des victimes de la guerre (n° 1306/1).

Renvoi à la commission de la Défense nationale

21. Proposition de loi (MM. Olivier Maingain, Daniel Bacquelaine, Melchior Wathelet et Jean-Pierre Malmendier et Mme Marie Nagy) visant à créer un Régistre national des auteurs d'infractions sexuelles au sein du casier judiciaire central (n° 1307/1).

Renvoi à la commission de la Justice

22. Proposition de résolution (Mme Dominique Tilmans) relative aux barèmes d'honoraires des architectes (n° 1308/1).

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

23. Proposition de loi (MM. Melchior Wathelet, Jean-Jacques Viseur, Benoît Drèze et Joseph Arens) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'introduire le mécanisme de la "Tante Agathe" au profit d'entrepreneurs débutants (n° 1311/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

24. Proposition de loi (MM. Melchior Wathelet et Jean-Jacques Viseur) modifiant le Code des sociétés en vue d'instituer un comité d'audit au sein des sociétés cotées en bourse (n° 1312/1).

Renvoi à la commission chargée des Problèmes de Droit commercial et économique

25. Proposition de loi (M. Richard Fournaux) modifiant la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques en vue d'inscrire les données relatives au don d'organes et au groupe sanguin sur la carte d'identité électronique (n° 1315/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

26. Proposition de loi (MM. Daniel Bacquelaine, Jean-Pierre Malmendier et Alain Courtois) modifiant l'article 417 du Code d'instruction criminelle en vue d'assurer l'égalité de traitement au niveau de l'information des parties en cas de pourvoi en cassation (n° 1316/1).

*Renvoi à la commission de la Justice**Verzonden naar de commissie voor de Justitie*

20. Wetsvoorstel (de heer François-Xavier de Donneau) tot wijziging van artikel 15 van de wet van 11 april 2003 houdende nieuwe maatregelen ten gunste van de oorlogsslachtoffers (nr. 1306/1).

Verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging

21. Wetsvoorstel (de heren Olivier Maingain, Daniel Bacquelaine, Melchior Wathelet en Jean-Pierre Malmendier en mevrouw Marie Nagy) tot oprichting van een Rijksregister van plegers van seksuele misdrijven, als onderdeel van het Centraal Strafregister (nr. 1307/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

22. Voorstel van resolutie (mevrouw Dominique Tilmans) betreffende de honorariumschalen van de architecten (nr. 1308/1).

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

23. Wetsvoorstel (de heren Melchior Wathelet, Jean-Jacques Viseur, Benoît Drèze en Joseph Arens) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op de invoering van een fiscale regeling, "Tante Agathe-regeling" genaamd, ten gunste van startende ondernemers (nr. 1311/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

24. Wetsvoorstel (de heren Melchior Wathelet et Jean-Jacques Viseur) tot wijziging van het Wetboek van Vennootschappen, teneinde binnen de beursgenoteerde vennootschappen een auditcomité op te richten (nr. 1312/1).

Verzonden naar de commissie belast met de Problemen inzake Handels- en economisch Recht

25. Wetsvoorstel (de heer Richard Fournaux) tot wijziging van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, teneinde de gegevens inzake orgaandonatie en inzake de bloedgroep op te slaan op de elektronische identiteitskaart (nr. 1315/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

26. Wetsvoorstel (de heren Daniel Bacquelaine, Jean-Pierre Malmendier en Alain Courtois) tot wijziging van artikel 417 van het Wetboek van strafvordering teneinde bij cassatieberoep gelijke behandeling inzake de kennisgeving aan de partijen te waarborgen (nr. 1316/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

27. Proposition de loi (Mme Marleen Govaerts et M. Hagen Goyvaerts) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'exonérer de l'impôt sur les bénéfices la partie effectivement investie de la réserve d'investissement (n° 1318/1).

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

28. Proposition de loi (M. Alain Courtois et Mme Marie-Christine Marghem) insérant un chapitre VIbis portant statut des traducteurs et interprètes jurés dans la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire (n° 1321/1).

Renvoi à la commission de la Justice

27. Wetsvoorstel (mevrouw Marleen Govaerts en de heer Hagen Goyvaerts) tot wijziging van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 met het oog op de vrijstelling van winstbelasting van het effectief geïnvesteerde gedeelte van de investeringsreserve (nr. 1318/1).

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

28. Wetsvoorstel (de heer Alain Courtois en mevrouw Marie-Christine Marghem) tot invoeging van een hoofdstuk VIbis houdende de rechtspositie van de beëdigd vertalers en tolken in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken (nr. 1321/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie